

ZLATO TELE.

ROMAN.

SPISAL M. BLANK.

Prvo poglavje.

Ekspresni vlak iz Pariza, ki je imel samo prvi razred, spalne in jedilne kupeje in prostora komaj za šestdeset oseb, je obstal na glavnem kolodvoru v Nizi.

Med sneženo vihro je zapustil vlak Paris in moral prodreti med potjo večkrat čez meter visoke snežene plasti in hiteti dalje proti jugu, kjer so se vedno bolj topile snežene preproge na strehah vagonov in so se hitreje topile ledene svečice, ki so bile nanizane ob stopnicah in oknih kakor dragocen okrasek.

Solnce se je veselo smejalo z jasnega modrega neba, ob desni in levi železniške proge pa so se ponosno priklanjale vitke zelene palme. Njegove košate zelene krone so šepetale v vetru, kakor da pozdravljajo skrivnostno severne popotnike.

In zdaj je obstal vlak v Nizi. Samo par pasantov je izstopilo, vsi drugi so se vozili še naprej, tja do Riviere v paradiž in pekel sreče in nesreče — Monte Carlo. Nasprotno pa so mnogi vstopili v Nizi, da pridejo takoj s prvim vlakom in pravočasno, ko se odpre kazina.

Božanstvo zlatega teleta po preteku tisoč in tisoč let ni prav nič izgubilo svoje privlačne sile, nasprotno: sezidala se mu je krasna palača, medtem ko so ga Izraelci častili samo na prostem. In ne samo to, tudi število njegovih častilcev se je zelo pomnožilo in naraslo; od vseh delov sveta derejo skupaj, dasi zahteva vsako leto več žrtev, kakor jih zahteva paganski moloh.

Sprevodnik je zaprl vrata po vseh kupejih. Z rezkim žvižgom je zapustil vlak kolodvor. Potem je bežal skoro vedno ob morski obali in predor se je vrstil za predorom. Na desni strani se je širilo v sinjo nedogled svetlo morje, ki je pljusvalo ob breg, da so nekatere pene svetlikajoče se v solnčnih žarkih kakor biseri padale celo na železnična kolesa. Na levi strani pa se je dvigal holm za holmom, kakor da raste eden iz drugega, vsi porastli s citronami in drugim južnim sadjem.

Nato je zavil vlak zopet v tem predor.

>Villa Franche sur mer!« je stalo napisano na mali postaji ali ekspresni vlak je bežal naprej, kot da nima časa niti za hip v malem vojaškem pristanišču, kjer so stale v morju mogočne sive bojne ladje ne-

premično in tako mirno, kakor vkovane v morskó gládino . . .

Večina popotnikov je slonelo v svojih mehkih naslonjačih malomarno in brezbrizno za lepoto južne obali. Kajti vse to so videli že neštetokrat; njihove oči so se le takrat pozorno zasvetile, kadar je spregovoril kdo v bližini o tej ali oni izgubljeni ali dobljeni igri v Monte Carlu.

Samo dvoje mladih ljudi se je vsakokrat, kadar je zapustil vlak kak predor, veselo ozrlo po solnčni okolici, ki se je vsa svetila v bleščečih barvah. In brez dvoma bi vsakdo spoznal takoj na prvi pogled, da je to dvoje vroče se ljubečih bitij, ki sta na ženitovanjskem potovanju.

In resnično je bila to srečna dvojica, dvoje mladih ljudi namenjenih v solnčno Riviero.

Hubert Harlander in njegova mlada soproga Margareta sta bila več kot srečna. Že dve leti sta se ljubila prej, predno sta se zakonsko združila. Marsikatero težko preizkušnjo sta morala prestati v svoji ljubezni, da, mnogokrat sta se že sprijaznila z mislijo, da bo edino njuna skupna smrt storila konec vsem težavam, ali vendar so naposled zbežali ti temni oblaki in njima posijalo zlato solnce davno zaželjene sreče. Po čudnih potih se je priborila ta sreča v njuna srca in ju sklenila tako tesno, da se zdaj, ko sta hitela junaško življenje nasproti, niti za hip nista izpustili njuni roki. Na svojem ženitovanjskem potovanju sta si ogledala Pariz in zdaj

ju je gnala želja videti še kraj, kjer je nesrečno končalo že toliko ljudi, tja v Monte Carlo, kjer sta nameravala ostati le malo časa in se vrniti potem čez Genovo in Gotthard nazaj v svojo domovino.

Nasproti tema dvema je sedel tudi nek drugi možki z gladko obritim obrazom, z venomer mežikajočimi očmi in s kratko ostriženimi lasmi, tako da je bila njegova glava nekako podobna krogliji. Bil je to detektiv Julij Bartman. Spoznal se je z njima med vožnjo in sedaj je zadovoljno opazoval njuna obraza, ki sta se svetila zadovoljstva in sreče, kakor solnce, ki je sijalo tam zunaj.

V daljavi so se zasvetile v solčnih žarkih ostre pečine, ki so se zajedale daleč v morje.

Bartman je pokazal nanje z roko in dejal:

»To so pečine monakovske. Za njimi leži Monte Carlo.«

»Tam mora biti res lepo, kakor v paradizu!« je dejala mlada gospa Margareta.

Na ustnicah detektiva Bartmana je zakrožil lahen smehljaj:

»Mogoče imate prav! Ali kolikor je meni znano, se nahaja tam peklo in raj v tako neposredni bližini, da pade marsikdo v grozno peklensko globino, ko se je še pred trenotkom nahajal v raju.

»Vi imate v mislih najbrže kazino in tiste zelene igralne mize!« je opomnil mladi soprog Hubert Harlander.

»No, da,« mu je pritrdil Bartman.

»No, jaz se ne bojim! Čisto gotovo bom stal še danes za igralno mizo. Par bankovcev že žrtvujem, kajne dušica,« in pri tem se je obrnil Hubert k svoji mladi ženki — »da vsaj kdo ne bi mogel reči, da sva bila v Monte Čarlu, a ne v igralnici.»

Soproga Margareta je nekoliko porudela, na to je odvrnila nekako boječe:

»Par bankovcev naj že bo, a več prav gotovo ne!« —

»No, da, to se razume,« ji je pritrdil soprog — »kaj meniš, da nameravam vreči v žrelo tem roparjem kaj več?! Kaj takega mi ne pride na misel niti v sanjah. In naposled saj lahko, da tudi dobiva, kje pa je zapisano, da moram ravno jaz zgubiti. Pa naj bo kakor hoče, sto frankov jim žrtvujem in — niti vinarja več.« —

Julij Bartman je zbral obraz v silno resne gube in smehljaj, ki je prej krožil na njegovih ustnicah je nenadoma izginil.

»Mislim,« je dejal — »da mi ne zamerite, če vam nekaj svetujem. Ne hodite v kazino. Lahko mi verujete, da dobro poznam človeško strast in slabost in zato trdim in sem o tem prepričan, da če položite v kazini na zeleno mizo sto frankov boste kmalu zaigrali desetkrat toliko in tudi še več.«

»Saj sem vam hvaležen za ta svet, ali biti v Monte Carlu in ne igrati, to je vendar nekoliko preveč smešno.

Sicer pa bodite prepričani, da sva midva prestala že toliko težkih preizkušenj in težav, da naju ni tako lahko zapeljati. Ali ni res tako, dušica?»

Mlada gospa je prikimala in stisnila roko svojemu soprogu.

»Verujte mi,« je povzel detektiv — »da niste vi prvi, ki ga slišim govoriti tako — ali konec je bil vedno isti. Bodite uverjeni, da ni nikogar, ki bi se pri igri v Monte Carlu okoristil, pa če bi že bil kdo, je to gotovo edino lastnik kazine.«

»Toda jaz sam sem že slišal, da si je ta ali oni pridobil v enem dnevu po sto tisoč in še več...«

»Gotovo! Toda kdor danes nekaj priigra zgubi jutri še enkrat toliko ali sploh vse kar ima, kajti igra je vrag.«

»Jaz dobro vem, da nikoli več ne stopim k igralni mizi, pa če priigram tudi samo tisoč frankov.«

In gospa Margareta je naglo prikimala:

»Da, da, tudi če priigraš samo tisoč frankov, zapustiva vendar Monte Carlo še tisti večer.«

Detektiv Bartman je molčal in je gledal zamišljeno predse, kajti spoznal je, da bi bilo vsako svarenje zaman.

Tistikrat je obstal vlak v Monte Carlu. Razun tistih, ki so potovali še naprej v Mentone ali San Remo, so izstopili.

Mlada poročenco sta naglo segla po svoji prtljagi, pri čemer jima je pomagal tudi detektiv Bartman.

»V kateri hotel ste namenjeni?«

»V hotel de Russie,« mu je odvrnil Hubert Harlander.

Ko so oddali svoje kovčege postreščeku, so se vsi trije napotili proti izhodu, a Julij Bartman se je nekoliko oddaljil, kajti zdelo se mu je, da želi biti mlada zaljubljena dvojica pač zopet sama. Med vožnjo je pač prijetno kramljati s tem ali onim, da tako hitreje mine čas, a ko je človek na svojem cilju, je pač najrajši zopet sam in to posebno, če ima ob sebi svojo mlado ženko.

To je vedel tudi Julij Bartman, zato je hotel previdno zaostati in se pomešati in zgubiti med množico, ki se je gnetla sem in tja po peronu, ko naenkrat začuti na svoji rami težko roko. In tudi glas, ki ga je pozdravil se mu je zazdel zelo znan:

»Kak slučaj! Ne vem kaj vas je prineslo v Monte Carlo, a da sem vas pogrešal, bodite uverjeni!«

Bartman se je ozrl in zagledal pred seboj že precej priletnega moža s polno zelo osivelo brado. Njegove obrvi so nekako osorno senčile bliskajoče oči in ozke blede ustnice so bile skoro brez krvi.

In detektiv Bartman ga je spoznal takoj.

»Vi tu v Monte Carlu, gospod baron?! Jaz sem mislil, da gotovo nikoli več ne stopite na ta tla.«

»E, kaj so človeški sklepi in nameni! Kakor neznamenat prašek, ki ga odnese veter kamor hoče. Toda ne mislite, da ljubim ta Monte Carlo! O, vse prej! So-

vražim pač to gnezdo, da bi ga najraje potopil v morje, ko bi imel toliko moči!»

»Toda kaj vas je zopet privedlo semkaj?»

Obraz starikavega barona je postal naenkrat tako pust in mračen kakor kako megleno zimsko dopoldne.

»Vi veste,« je pričel bolj tiho — »zakaj tako sovražim ta proklet Monte Carlo. Tam v onem poslopju, tam v tisti palači, ki gleda s svojim svetlim pročeljem tako ponosno sem proti morju, tam so me uničili. Saj vam je znana ta zgodba, kaj ne! Saj veste, kako sem se pripeljal sem na morsko obalo s svojo ženo, da ozdravi, no, in ozdravila je resnično! Bil sem vesel in dovolil sem ji več kot bi ji smel! No, zdela se mi je tako lepa kadar ji je žarel obraz strasti za igralno mizo in kako lepo so se svetile njene oči, kadar je grabila na kupčke pridobljene cekine! A ko sem se zavedel velike nevarnosti je bilo že prepozno: ničesar več nisem mogel rešiti! Ona je zgubila, zgubila vse, razumete vse, kar se lahko imenuje vrednost! Pisala je mojemu bankirju brez vsake moje vednosti in zaigrala je vse! Ozdravila je kot sem želel, a vendar sem jo izgubil! Ko sem jo videl zopet, je bila mrtva, njen lepi obraz je bil razbit od pečin s katerih se je strmoglavila tam na morski obali. In od takrat sovražim ta kraj, to proketo mesto, ki mi je ugrabilo moje najdražje in zaklel sem se, prisegel sem, da nikoli več ne stopim na ta grozna tla.«

Bartman mu je prikimal:

»Poznam to zgodbo, za to mi je tem bolj nerazumljivo, kako da ste prelomili svojo obljubo in prišli vendar zopet v Monte Carlo.«

Baron Markraf kakor se je imenoval stari mož, se je nasmehnil polglasno, a pri tem so se začrtale okrog njegovih drobni in bledih ustnic tako trpke poteze, kakor da težko premaguje ubupen vzdih.

»Da, da! Usoda se igra z nami kakor morje z z neznatnimi čolnički in tej črni usodi menda ne more nikdo ubežati, tako nam je usojeno! Berite prosim!«

Pri tem je podal baron Markraf detektivu Bartmanu brzojavko, ki je bila že vsa oguljena in zmečkana, kar je pričalo, da je starček pač že večkrat prebral in kakor da ne more verjeti njenemu poročilu, stiskal in mečkal v roki.

Bartman je bral in oči so se mu širile:

— Gisberta barona Markrafa smo našli v njegovi sobi mrtvega. Pridite takoj. —

Renée Olivier.

Bartman je molčal, kajti tudi njega je brzojavka tako presenetila, da prvi hip ni mogel ničesar odvrniti. —

Tudi starčkov obraz je nekoliko pobledel ko se je ozrl v detektiva, a je ostal vendar miren...

»Saj pravim,« je dejal čisto tiho »menda mi je usojeno, da sem moral pustiti tukaj ženo in sedaj še edinega sina.«

»Ali kako se je vendar zopet to zgodilo?« je povpraševal po kratkem molku detektiv Bartman.

»Ko sem prejel to brzojavko, sem mislil, da je storil pač kakor njegova mati ali tukaj sem zvedel, da se je zgodil zločin, umor! Prejšnji dan je imel izredno srečo pri igri, priigral je okrog stoinpetdeset tisoč frankov. In tisto noč potem je bil umorjen in morilec je vzel seboj tudi ves denar. Tako sem izgubil edinega sina. Policija sicer išče in sledi za morilcem, ali do sedaj še brez uspeha. Toda kaj — končal bi nesrečno prej ali slej — konec njegov je bil gotov, ko je stopil prvič za igralno mizo, in če je bila njegova smrt nekoliko drugačna od smrti njegove matere, je to čisto brezpomemben slučaj, kajti glavni vzrok je bil pri obeh isti...«

Detektiv je ponudil baronu svojo desnico in dejal sočutno:

»Moje najgloblje sožalje. Prišel sem semkaj, da se nekoliko razvedrim in odpočijem, a sedaj pač ne smem misliti na to. Zagotavljam vas, da napnem vse svoje moči in ne mirujem poprej, dokler ne najdemo morilca. Prosim vas, pokažite mi hotel, kjer so našli njegovo truplo.«

»Hvala vam gospod Bartman, toda jaz se bojim, da glavnega krivca vendar ne boste mogli kaznovati.«

Nato sta se napotila oba čez široko ulico in izginila kmalu med razkošnimi nasadi pred igralno kazino. —

»Teško si je predstavljati kaj takega celo v sanjah. Ves zmeden in tako presenečen sem obstal na pragu kakor da sem okamenel. Prvi hip nisem mogel niti zakričati, ker v grlu me je stisnilo in gledal sem nekaj časa na mrtveca, kakor da so mi omahnile vse moči in misli. Bal sem se pristopiti celo k njemu, da se prepričam ali je že res ugasnila v njem poslednja iskrica življenja ali je še morda čas, da se ga reši prezgodnje smrti — noge so mi postale težke, kakor nabasane s svincem in če bi me prikoval na prag, bi morda ne stal tako mirno kakor sem tako. On pa je ležal tam poleg svoje postelje v luži krvi z obrazom obrnjenim proti tlor. Krčevito so stiskali njegovi prsti rob zmečkane preproge in zadaj na glavi mu je zevala široka rana. Morilec ga je moral udariti silno z nekim težkim predmetom, kajti videlo se je, kako se je lobanja udala. Na vratu in hrbtu je imel široke lise rdeče krvi, ki je curljala iz rane po tleh kakor iz studenca — — — in vse to sem zagledal naenkrat, da ni prav nič čudno, da prvi hip nisem mogel poklicati niti na pomoč.«

Pripovedovalec je umolknil in zatisnil trepalnice, kot da je zopet zagledal pred seboj ves tisti strašni prizor.

Na terasi hotela de Paris so sedeli pri neki stranski mizi Julij Bartman, baron Markraf in Renée Olivier, katerega je izdajalo njegovo rumenobledikasto, nekoliko upalo lice s črnimi brki, na prvi pogled za Francoza.

Govorili so njem vsi, ki so ga količkaj poznali, da je silno bogat, a da potroši precej na svojem vednem potovanju po inozemstvu, odkoder pa se je vračal vendar redno vsako leto zopet v Monte Carlo. Tako se je na zadnjem svojem potovanju seznanil z baronom Gisbertom Markrafom, s katerim sta nameravala preživeti nekaj tednov skupaj v Monte Carlu.

In Renée Olivier je pripovedoval dalje:

»In na to se me je polastilo neko težko temno čustvo, da sem celo jaz nekoliko kriv njegove nesreče, kajti povabil sem ga seboj v Monte Carlo, kjer je srečno priigral čez stoinpetdeset tisoč frankov in žrtvoval potem za to svoje mlado življenje. Igre je bilo konec nekako opolnoči in skoro vsi gostje v kazini so bili zbrani okrog igralne mize, kjer je bila Gisbertu tisti večer sreča tako mila in zato menim, da je moral biti tudi morilec med njimi. Vedel je, da ponese Gisbert, ako že ne vsega, pa vsaj nekaj denarja seboj v svojo sobo in to mu je dalo povod do zločinskega sklepa. Tako mislim jaz in menda se ne motim.«

Nasproti terase se je dvigala mogočna stavba »Cafe de Paris« z nasadom v arabskem slogu. Tam se je zbiral svet od najrazličnejših strani in najrazličnejših slojev in stanov. Ob strani bogato lišpane pariške koketke, ki je imela na sebi več vrednosti kot kak manjši trgovec v vsej svoji zalogi, se je sprehajala črnooka lahkoživka . . . na drugi strani je zopet kramljal ponosen grof z gladkoobritim gigrlskim igralcem . . .

profesor s častnikom: pisana množica tako različna po svoji zunanosti, kakor po poklicu, a vendar na tistem mestu skoro vsi z enim istim namenom: v kazino za zeleno igralno mizo!

»Ko sem prišel potem nekoliko k sebi, sem sklical takoj služabništvo v hotelu in poslal tudi po policijo. Ta je dognala, da je bil mrtvec udarjen od zadaj s težkim masivnim svečnikom, ki je ležal še ves krvav poleg postelje. Ali o denarju ni bilo ne duha ne sluha. Morilec mu je preobrnil vse žepe. Ko je komisija odšla, sem vam takoj brzojavil in ko sem se vrnil s pošte o morilcu še ni bilo nikakega sledu.«

Renée Oliver je umolknil in se zagledal v detektiva Bartmana, ki ga je ves čas poslušal pazno ne da bi kaj opomnil in se je sedaj zagledal zamišljeno pred se. —

»Zdaj bo pač težko izslediti morilca,« je dejal po kratkem molku — »ker so v sobi, kjer je bil Gisbert gotovo že vse osnažili in uredili, s tem pa tudi zbrisali in uničili marsikak važen sled.«

»Vsekakor,« mu je pritrdil Renée. »Ko je komisija odšla, so takoj vse omili in osnažili in če se ne motim je zdaj soba že oddana.«

»In kdaj se je vrnil tisto noč baron Gisbert v hotel?«

»O polnoči je bila igra končana in potem sva se zamudila še nekako do tretje ure zjutraj v Café de Paris. Jaz sem ga spremil do njegove sobe na št. 14. v

prvem nadstropju in odšel potem v svojo sobo v drugo nadstropje.«

»Ali se je baron Gisbert zaklenil?« je vprašal detektiv dalje.

»Tega se ne spominjam.«

»Toda, ko so ga zjutraj našli, vrata niso bila zaklenjena?«

»Ne.«

»Ali se morda niso poznali na ključavnici ali na tečajih kaki znaki vloma?«

»Ne.«

»In v kateri obleki so našli barona Gisberta, ko je bil že mrtev?«

»V tisti, kot je bil prejšnji večer.«

»Torej ni legel niti v posteljo?«

»Gotovo ne!«

Bartman ga je pogledal in je nekoliko pomolčal, kakor da nekaj premišljuje.

»Na vsak način se je moral torej zgoditi uboj, ako ne takoj, pa vsaj kmalu po vašem odhodu.«

»Tudi jaz sem takega mnenja.«

»Torej se je moral skriti morilec v tem času v njegovi sobi, ko sta bila vidva v Cafe de Paris.«

»Na to še nisem mislil,« je dejal Renée Olivier.

»Vsekakor je vedel morilec, da je baron tisti večer priigrjal veliko svoto denarja in je med tem, ko sta bila vidva v kavarni napravil svoj načrt.«

»Imate morda prav, ali sobe v hotelu so vendar v odsotnosti gostov vedno zaklenjene.«

»Že res, toda vi pozabljate, da visijo ključi tako-rekoč javno doli na deski pri portirju, kjer jih lahko vzame vsak. In morilec je prišel gotovo na ta način v sobo. Ko je sobo odprl, je nesel ključ zopet nazaj, sam pa se povrnil in se skrnil v sobi kamor že bodi. In če je to moje mnenje pravo, potem je moral baron Gisbert na vsak način najti svojo sobo odklenjeno.«

»Ah, imate prav,« ga je prekinil Renée Olivier. »Zdaj sem se spomnil, da je bila njegova soba odklenjena in je on še pripomnil, češ čudno, da je pozabil sobo zakleniti.«

»No, vidite, da imam prav. In sedaj trdim še drugo, da je moral biti morilec eden izmed gostov, ki so stanovali v istem hotelu, ker le takemu je mogoče vzeti tako predrzno ključ in ga potem prinesiti zopet nazaj.«

»Gotovo!«

»Toda...«

Detektiv Bartman je nenadoma umolknil, kakor da mu je usahnil vir teh dalekosežnih misli.

»In iz tega sledi sedaj dvoje gotovih posledic,« je dejal po kratkem premišljevanju. »Ali je morilec zapustil takoj naslednji dan hotel ali pa je sploh ostal in ložira v njem še sedaj.«

»Naslednji dan, ko se je zvedelo o umoru, je zapustilo hotel takoj več kot polovico gostov,« je pri-

pomnil Olivier. »In o umoru je lahko vedel vsak, ker je policija preiskala vse sobe.«

»In vsa ta preiskava je ostala seveda brezuspešna,« je opomnil Bartman in potegnil z dlanjo preko čela.

»Seveda.«

»Morilec je pač slutil, da preiščejo tudi njegovo sobo in se je na to pač pripravil.«

»Zdaj je mogoče že zapustil hotel in lahko tudi Monte Carlo.«

Toda detektiv Bartman je zmajal z glavo.

»Če tako mislim, kakor je mislil morilec, ko je nameraval in snoval misli in načrt za ta umor, kako bi ga tem premeteneje izvršil, če se popolnoma poglobim v njegove namene in načine, ki so mi znani, pridem do drugačnega zaključka. Kajti morilec ve, da ga reši samo hladnokrvnost in največja previdnost. Sledov ni zapustil nikakih, denarja se pri njem prav gotovo ne bi našlo — torej on ve, da bo policija pač najbolj pazila na one ki bodo zapuščali hotel ali celo Monte Carlo. In da se izogne tudi v tem vsaki slutnji, ni odšel iz Monte Carla ampak živi, kakor je živel poprej, prav gotovo še vedno v tem hotelu.«

Sedaj se je oglasil tudi stari baron Markraf, ki je do sedaj ves čas poslušal mirno in z napeto pozornostjo:

»Brez dvoma so to najboljši dokazi, torej upate, da potom teh naklepov in misli čisto gotovo izsledite morilca.«

»To vse še ne zadostuje,« mu je odvrnil mirno detektiv Bartman — »treba bo še poizvedovati in slediti oprezno in previdno — kajti sledu mi manjka popolnoma in to je pri stvari najtežje. Jaz samo vem pravzaprav: da se je zgodil umor, nad kom, kje in kako.« Nato se je obrnil proti Olivierju. »Ali vam je mogoče znano v kakih bankovcih se je izplačala baronu Gisbertu svota, ki jo je priigral?«

»Da! V tisoč-frankovskih bankovcih.«

»Številke?«

»Žalibog nisem pogledal.«

»In tudi drugi soigralci niso vedeli?«

»Ne. Vsaj meni ni znano.«

»Potem morilec sploh ne bo skušal denarja zmenjati, ker bankovec je enak bankovcu in se mu ni treba prav nič bati, da bi ga izsledili po denarju, če niso znane številke.«

»Kako pa ga mislite vendar izslediti,« je povprašal nekako nestrpno baron Markraf in se obrnil proti detektivu Bartmanu.

»No, morilec gotovo večkrat obišče kazino. In ker stanuje v hotelu de Paris, je moral pač prinesiti seboj precej denarja, katerega pa je pri igri izgubil, kar ga je napotilo do umora. Torej imam tu vsekakor opravka z nekim strastnim igralcem, ki pa se bo skušal zdaj vsaj nekaj časa odtegovati igri, da se ne izda... Pa saj vesta kaj je igralska strast in čisto gotovo Monte

Carla ne zapusti, dasi bo vedno skrbno pazil, če mu policija še vendar ni na sledu.«

»Torej upate morilca vsekakor dognati, dasi nimate nikakih zanesljivih podatkov in sledu.«

»Da.«

Renée Olivier si je prižgal cigareto in je skomizgnil z rameni nekako neverjetno.

»Ali bi ne bilo mogoče bolje, ko bi se domenili s komisarjem Gastaldijem in bi pričela to težavno zasledovanje skupno. Gotovo bi bilo več uspeha.«

»O, tega nikakor ne,« je odkimal detektiv Bartman.

»Zakaj ne?«

»Ker se bojim, da bi mi monsieur Alberto Gastildi napravljajl pri stvari kake težkoče in morda celo vse skupaj pokvaril.«

»Toda, kako je to vendar mogoče?«

»Prašajte, kako je mogoče, da se pes in mačka sovražita, pa vam prav tako ne vem odgovora.«

»Kako nameravate stvar pričeti?«

»Hm, to je čudno vprašanje. Sprehajal se bom pač, kakor se sprehajajo drugi, hodil bom v kazino, kakor hodijo drugi, zdaj pa zdaj riskiral pri igri tudi kako malo svotico, kakor riskirajo drugi, a pri vsem in povsod bom opazoval kakor drugi ne opazujejo.«

Baron Markraf se je obrnil proti njemu in se mu je hvaležno nasmehnil:

»Vi ste mi že izkazali: nekoč veliko uslugo, za katero sem vam še danes hvaležen. Tudi takrat nisem razumel, kako boste pričeli svoje iskanje, kakor ne razumem danes, toda zagotavljam vam in obljubujem vam, če res zasačite zločinca —»

Toda detektiv Bartman je zamahnil z roko in ga hlastno prekinil:

»Niti besede o kaki obljudi, gospod baron! Vi me poznate in veste, da mi bo najdražje plačilo in zadoščenje za ves trud — samo uspeh.«

Skozi košate krone zelenih palm se je svetila palača igralne kazine in baš tisti trenotek so se na široko odprla vrata, da so se trumoma usule v prostorno vežo pestre množice, ki so že težko čakale, kdaj jim bo skoro mogoče zopet stopiti za usodepolno zeleno igralno mizo.

»Igra se prične!«
»Mogoče bi radi prisostvovali? Nikakor vas nočem zadrževati, jaz sem nekoliko utrujen od vožnje in bi se kaj rad nekoliko odpočil.«

Baron Markraf se je začudil in osupnil:

»Kako? Vi hočete spati, ko ste ravnokar čuli o umoru mojega sina in obljubili, da hočete napeti vse moči, da izsledite morilca?«

»Zakaj ne?« se je nasmehnil detektiv. »Ko se človek nekoliko odpočije, čuti v sebi zopet nove moči in misli vse bolj jasno in bistro. Na svidenje torej čez eno uro v kazini!«

In detektiv Bartman se je poslovil z lahnim poklonom.

Baron Markraf in Renée pa sta se počasi napotila proti kazini. Ko je stopal sivolasi baron Markraf po širokih stopnicah proti dvorani, kjer so se shajali najstrastnejši igralci vsega sveta, mu je naenkrat potemnelo liče in zamrmral je med trpkim smehom:

»Dvakrat me je oropalo to zlato tele, kar mi je bilo tako pri srcu, zdaj, ko sem popolnoma sam, na vsem božjem svetu, se mi pač ni potreba bati, da bi mi odvzelo še kaj, kar bi težko pogrešal...«

Tretje poglavje.

Ako sta baron Markraf in Renée Olivier res mislila, da je detektiv Julij Bartman od vožnje utrujen in se hoče, kakor je dejal, nekoliko odpočiti, sta se lako varala, kajti detektiv Bartman je prečul mnogokrat že po več noči po vrsti ob najnapornejšem zasledovanju različnih individijev, ne da bi pri tem oslabili njegovi živci, zato mu je bila vožnja kakor v zabavo in razvedrilo, odstranil pa se je od barona Markrafa in Renée Olivierja samo z izgovorom, da je mogel biti sam. Kajti vedel je, da ga čaka pri izsleditvi tega skrivnostnega morilca marsikaka težavna pot, na kateri bi mu bil kak spremljevalec samo v nadlego in oviro.

V hotelu de Paris je bil detektiv Bartman povsem neznan, kajti, da bi vsakdo vedel za njegov poklic, tega ni maral, ker je vedel, da bi mu delalo to

marsikje tudi ovire in nepravilike. Toda če bi kdo vprašal pri vratarju po trgovcu Singerju, bi ga peljal na št. 36, kjer bi imel čast govoriti z — detektivom Bartmanom, a tisti trenotek bi moral brez dvoma nekoliko počakati, ker se je detektiv Bartman ravno razgovarjal z natakarjem.

»Povem vam, da je to nezaslišana nevednost in brezbriznost,« mu je govoril skoro osorno — »da mi niste prav nič povedali o umoru, ki se je zgodil v tukajšnjem hotelu pred kratkim!«

In natakar je bil skoro v zadregi.

»Toda oprostite,« je odgovoril ponižno in nekako boječe — »jaz vendar ne smem praviti tega vsakemu gostu, sicer bi bil hotel kmalu popolnoma prazen. Saj je škode dovolj, ker je takoj tisti dan zapustilo hotel šestinštirideset gostov!«

»To se razume, da jih je gotovo zelo malo ostalo.«

»Da, dvanajst!«

»Seveda, kajti nikdo bi ne bil rad naslednik dotičnega nesrečneža in zato bi me o stvari lahko obvestili.«

»Potem bi gotovo tudi vi, gospod Singer, takoj zapustili hotel!«

»Ah, kaj takega mi ne pride na misel. Ravno zaradi tega ostanem tukaj, ker me take stvari zelo zanimajo. Ali mi veste povedati kaj natančnejše o tej stvari?«

»Toliko pač, kolikor ve vse služabništvo v tukajšnjem hotelu.«

»To pač ee bo nič gotovega in natančnejšega.«

»Sobarica Suzana je bila prva, ki je prihitela na klic gospoda Renée Oliverja in videla tisto grozodejstvo.«

Natakar je hotel pripovedovati natančneje, a detektiv Bartman ga je radovedno prekinil:

»Ali je tičal ključ v ključavnici na zunanji ali notranji strani?«

»To je vprašal tudi komisar Gastaldi. V notranji strani, In sobarica je vzela ključ.«

»Koliko časa je že bival baron Markraf v hotelu?« je vprašal detektiv dalje.

»Štiri tedne.«

»Vedno z gospodom Renée Olivierjem?«

»Da!«

»Ta je pač bogat, kaj ne?«

»Da, On biva vsako leto po par tednov v tukajšnjem hotelu, je namreč strasten igravec.«

»Tako . . . in kako se kaj govori — Ali dobi ali izgubi?«

»O, on je že večkrat zaigral po več stotisoč, a jih potem zopet priigral. Je namreč zelo premišljen in hladnokrven.«

»In baron Markraf?«

»On je tisti večer igral prvič. Sam je pripovedoval večkrat, da ni položil v vsem svojem življenju še

nikoli niti vinarja na igralno mizo. Tisti večer pa je položil kot za poizkušnjo bankovec za tisoč frankov na Zero (ničla) in krogla je padla res na Zero, nakar se mu je izplačal šestintridesetkratni znesek. Nato je stavil pettisoč frankov zopet na Zero in dobil je drugič še šestkrat večji znesek, tako, da je v dveh partijah priigral nad stoinpetdeset tisoč frankov. In tisto noč je bil umorjen.«

»Vi veste gotovo tudi kake druge navade in lastnosti je še imel?« ga je vprašal detektiv Bartman prijazno.

»No, kar človek pač lahko zapazi na prvi pogled...«

»Ali je imel navado zaklepati vrata svoje sobe?«

»Da, kolikor je meni znano.«

»In s kom je občeval?«

»Z gospodom Renée Olivierjem.«

»Drugače z nikomer?«

Okrog natararjevih ustnic je zaigral nek pomemben nasmeh, a je vendar odkimal:

»Ne!«

Toda detektiv je opazil njegov smehljaj in je naglo dostavil:

»Povedal sem vam, da me ta stvar zelo zanima, čemu mi hočete torej nekaj prikriti, kar ste že itak precej jasno povedali s svojim smehljajem.

»No, z »Martinčkom« je tudi precej občeval,« je

priznal natakar še vedno nekako poredno smehljaje.

»Kdo je to?«

»Neka dama, ki je bivala do tistega dne v našem hotelu, a ga potem, ko je zvedela v umoru takoj zapustila.«

»In kje menite, da biva sedaj ta »Martinček«, kakor jo imenujete najbržje zaradi njene vitkosti?«

»O, njo lahko vidite v kazini pri igralni mizi, v kavarni de Paris ali od ene ure v hotelu Carlton.«

»Ali se jo lahko spozna?«

»O, da! Njeno telo je vitko in prožno, kakor kakega martinčka, zato so ji tudi naredili to ime. Lase ima črne, a obraz bel, zelo bel in ustnice krvavordeče. Priznано lepa ženska!«

»Ali je bila morda ona ljubica baronova?«

»Ne, samo prijateljica, kajti njen ljubček biva v Parizu v La Villette ali v Batignollesu.«

Ti podatki so detektivu Bartmanu skoro zados-tovali. Bil je prepričan, da je »Martinček« pač neka pariška koketa, ki podpira svojega ljubčka z dohodki in darovi različnih »prijateljev« v Monte Čarlu. In kaj, ko bi bil ta umor nad mladim baronom tudi kaj v zvezi s temi njenimi dohodki? — je pomislil detektiv Bartman.

»Ali mi morete mogoče preskrbeti imena vseh v hotelu bivajočih gostov in tudi tistih, ki so hotel zapustili takrat, ko se je zgodil umor, o katerem sva pravkar govorila?«

»O, gotovo!«

»Ne bojte se, ne boste se trudili zamanj.«

Pa natakark je zamahnil z roko, kot da mu je plačilo postranska stvar, dasi so pomežiknile oči že vnaprej prav hvaležno.

»Ali je sedaj soba št. 14. oddana?« je vprašal Bartman dalje.

»Da bila je že, toda sedaj je zopet prosta,« mu je odgovoril natakark.

Ko ga je detektiv Bartman poprosil, če bi morda lahko pogledal sobo št. 14. mu je natakark prikimal in ga peljal v sobo, kjer se je zgodil umor, ali kljub vsemu najstrožjemu opazovanju detektiv Bartman vendar ni mogel zapaziti prav ničesar, kar bi mu dalo le najneznatnejšo sled za morilcem. Kajti v sobi je izgledalo, kakor po vseh drugih: snažno in svitlo z bogato opravo in Julij Bartman je samo zadovoljno prikimal in se vrnil zopet v svojo sobo.

Ko je čez kake četrt ure odšel v elegantni salonski obleki iz hotela, je zavil preko razkošnega nasada naravnost proti kazini.

Oglasil se je pri tajništvu, da bi dobil vstopnico k igri, ali medtem, ko so hitele različne pariške kokete in lahkoživke v notranje prostore, ne da bi se jim bilo treba kaj legitimirati, so imeli možki več sitnosti. Šele potom zanesljive legitimacije je dobil ta ali oni vstopnico in dovoljenje k igri, osebam pa, ki so na sumu, da bi morda raznesle tajnosti igralnice v Monte Carlu,

se vstop nikakor ne dovoli. Zato je mogoče pisateljem in žurnalistom priti v kazino le potom kake tuje in ne-prave legitimacije, ki je povsem različna od njihovega poklica.

Ko so vprašali Bartmana po poklicu in imenu je hladno odvrnil:

»Ivan Singer, trgovec.«

»Legitimacija?«

Bartman jim je ponudil vizitko.

»To ne zadostuje.«

Bartman se je pikro nasmehnil; najbrže je mislil na lahkoživke, ki so hitele mimo njega v kazino, ne da bi jih vprašal kdo po imenu ali stanu.

»Izvolite prosim,« je dejal in ponudil uradniku legitimacijo, katero je imel itak pripravljeno za tak slučaj.

Uradnik je prikimal in namignil Bartmanu naj vstopi v sosednjo sobo, kjer ga je sprejel nek starejši gospod z dolgo že precej osivelo brado.

Ko mu je povedal Bartman svoje ime, je starikavi gospod nekako mrko nagubančil čelo in mu ponudil prostor.

»Vi veste,« je dejal — »da je naša igralnica privatno podjetje in ima kot tako torej popolno svobodo odkloniti kateregakoli gosta. In to se tem prej zgodi, če hoče kdo v kazino z napačno legitimacijo. Zato nam boste že oprostili, če tudi vam ne dovolimo

vstopa gospod — Julij Bartman.«

Lahen smehljal je obkrožil Bartmanove ustnice, a kazal ni nobene presenečenosti in je ostal popolnoma miren.

»Vi me torej poznate. No, potem lahko odkrito govorim. Napačna legitimacija ni glavni vzrok, da mi branite vstop v kazino — kajti detektivu Juliju Bartmanu bi sploh na noben način ne dovolili v igralnico.«

»Oprostite, jaz pač nisem dolžan odgovarjati na te vaše besede.«

»Verujem in vas zato tudi nočem dalje nadlegovati.«

Detektiv Bartman se je lahko poklonil in odšel iz kazine naravnost proti hotelu.

— Nato bi pač lahko mislil — je mrmral, ko je stopal po stopnicah proti svoji sobi — da me poznajo v kazini še od prejšnjih časov in ker mi ni naklonjen niti komisar Gastaldi, me seveda prav brez skrbi postavijo na cesto. —

* * *

Okrog ene ure sta se vrnila iz kazine baron Markraf in Renée Olivier in ker Bartmana ni bilo v kazino, kakor je obljubil, niti ga nista našla v hotelu sta ga pričakovala v restavraciji.

Toda bilo ga ni niti v restavracijo.

Naglo sta poklicala sobarico, kajti to Bartmanovo

ravnanje se jima je zdelo uekako čudno in nerazumljivo.

»Ali se gospod Singer še ni vrnil?«

»Gospod Singer je odpotoval,« jima je odgovorila sobarica.

Ta odgovor ju je tako presenetil, da sta se spogledala molče in začudeno.

»To je vendar nemogoče!«

»Da, postrešček je odnesel njegov kovček, on je plačal ves račun in je takoj odpotoval.«

»Toda kam?«

»Tega ni povedal.«

Zopet sta se oba spogledala in baron Markraf je neverjetno zmajal z glavo.

»Toda kam bi odpotoval, ne da bi se poslovil z malenkostno besedo,« je pomislil Renée Olivier.

»Mogoče je našel kako sled za morilcem in zato je tako nenadoma odpotoval,« je opomnil baron Markraf, dasi ga je izdajal njegov tresoči glas, da sam svojim besedam skoro ne veruje.

»Ali pa je nad vso stvarjo obupal. Mogoče je spoznal, da ne bo mogel dognati nič gotovega in bi bil ves trud in vsako zasledovanje in iskanje zamanj, pa je opustil vso namero in lepo tiho odpotoval, da se tako izogne vsakemu opravičenju in izgovarjanju,« je menil Renée Olivier.

»Mogoče je pustil za naju kako pismo?«

»Mogoče,« je odvrnila sobarica in poklicala natakarja, ki je na isto vprašanje takoj globoko prikimal:

»Da, gospod Singer mi je izročil za vas neko pismo.«

Nato je izročil baronu Markrafu pismo, ki je bilo naslovljeno nanj in se z globokim poklonom zopet odstranil.

Baron Markraf je hlastno odtrgal ovitek, roke so se mu nekoliko tresle, kakor da izve vsak hip kako veliko novico. Nato je pričel brati polglasno, da je lahko slišal takoj tudi Renée Olivier.

Moj ljubi gospod baron!

Gotovo Vas to moje nenadno odpotovanje kolikor toliko preseneti ali jaz nisem mogel drugače ravnati. Sled za morilcem sem našel in zato sem moral odpotovati iz Monte Carla. Ko se zopet med vami pojavim, bo stvar kakor upam že jasna in dognana in zločinec bo kmalu po mojem prihodu v Monte Carlo prejel zasluženo plačilo.

Vaš Julij Bartman.

»Torej vendar,« je skoro zavzdihnil baron Markraf. »Sedaj ko je storilcu na sledu, mu gotovo ne uide, kajti tega človeka poznam!«

»Torej morilca ni več v Monte Carlu?«

»Najbrže ne!«

»Toda bogve, če ga Bartman tudi gotovo zasledi.«

In baron Markraf je na to vprašanje še enkrat odločno pritrdil.

Četrto poglavje.

Diner je bil končan.

V veliki dvorani iz rdečega marmorja vsej okrašeni z zlatimi štukaturami, so zažareli lestenci in zelena igralna miza je bila vsa obkoljena od različnih dam in gospodov.

»Rien ne va pluz!

S tresočo roko je hotela položiti starikava dama še en zlat za 100 frankov na rdeče polje, toda krogla je že padla na št. 29. — — In pričeli so novo igro.

Na desni strani se je nabralo precej gledalcev, kajti tam je stal neki tovarnar iz Švice, ki je stavil vedno na velikanske svote. V njegovi bližini sta sedela tudi Hubert Harlander in njegova mlada soproga, ki sta igrala le za neznatne svotice . . .

Poleg njiju je stal prileten širokopleč gospod z dolgo belo brado, ki mu je segala skoro do pasu, a njegove oči so se svetile pod gostimi obrvi še v nekako mladostnem in živem ognju.

Ob njegovi strani je sedela mlada dama v razkošni pod vratom in na plečih globoko izrezani svileni obleki z neštetimi nanizanimi biseri in dragulji — in vse na njej jo je izdajalo za lahkoživko prve vrste. Kadarkoli je izgubila svoto, ki jo je stavila na to ali ono številko, so zažarele njene oči jezno in divje, kot da hoče vsak hip planiti na igralca, ki je priigral njen denar. To je bila gospodična Magdalena Ferrat ali

kakor so jo imenovali vsi v kazini »kuščarica«.

Že je izgubila vse do zadnjih petih zlatov, ki jih je stiskala v tresoči roki, kakor da se ne more odločiti ali bi jih položila na igralno mizo ali ne.

Tistikrat se je sklonil k njej tisti starikavi gospod z dolgo belo brado in ji zašepetal:

»Transversale 10, 11, 12. Na mojo odgovornost!«

»Kuščarica« ga je pogledala skoro nekoliko začudeno in povprašujoče:

»Koliko?«

»Vseh pet,« ji je prikimal.

In »Kuščarica« je zastavila zadnjih pet zlatov na 10, 11, 12.

Hnbert Harlander jo je pogledal pozorno, kajti zaslutil je, da izgubi gotovo, kakor je izgubil vedno, kadarkoli je igral v njegovi bližini tisti človek z dolgo belo brado, zato je stavil na spodnjo številko najmanjši znesek — samo pet frankov.

Nasprotno pa je položil Renée Olivier cel kup zlatov na karée 20 do 24.

Poleg njega je stal baron Markraf, ki je opazoval in sledil igri s čmernim, skoro nezadovoljnim obrazom.

»Rien ne va plus!«

Ležalo je na mizi več kakor petindvajset tisoč frankov. Mrzlično, nemirno so utripale igralcem oči, ta in oni je krčevito stiskal pest, a slišalo se ni drugega, kakor monotonno drdranje krogle.

Vsakdo se je zavedal, da lahko pridobi ali izgubi

vse te tisočake v eni sami minuti in — — — — —
krogla je padla.

Enajst!

Z običajno naglico in spretnostjo so prešteli krupirji denar in »Kuščarica« je dobila enajstkrat večji znesek, kot ga je zastavila in sicer v zlatu petstoinpetdeset frankov.

Z zadovoljnim nasmehom je prikimala »Kuščarica« starikavemu gospodu z dolgo belo brado in spravila denar v žep.

Hubert Harlander se je vgriznil jezno v spodnjo ustnico, medtem ko mu je mlada njegova žena skrbno prigovarjala:

»Glej, zdaj si že izgubil več kakor sto frankov! Hubert, pojdiva sedaj.«

Položila mu je na ramo svojo belo mehko roko, toda Hubert Harlander je odkimal in je položil zlat na črno polje.

Toda bradati mož se je zopet obrnil proti »Kuščarici;

»Sto na Cero!«

»Na vašo odgovornost?« ga je vprašala »Kuščarica« s koketnim nasmehom.

»Da, na mojo odgovornost,« ji je odvrnil — »za dobiček pa pojdeva skupaj k večerji.«

In kokota je prikimala in se je zasmejala.

»Pa če izgubim?«

»To se ne zgodil«

Krupir je zasukal kolo; in krogla je obkrožila igralno mizo v velikem kolobarju.

»Rien ne va plus.«

Še vedno je rožljala krogla po zeleni mizi in vseh oči so se svetile strastno in nemirno.

»Cero!«

In kuščarica je dobila vse.

Hubert Harlander se je obrnil proti svoji mladi soprogi:

»Ali si videla, koliko je dobila?«

Gospa Margareta je prikimala.

Toda gospod s sivo brado, ki je stal poleg njiju, je naklonil koketi toliko srečo,« mu je odvrnil smehljaje:

»To je in bo vedno tako. Vsi vidijo tukaj samo dobiček, a ne izgube. Banka je vendar izplačala komaj deseti del — vse drugo ostane njej.«

»Toda drugi vendar lahko prav tako dobijo,« mu je odgovoril Hubert Harlander.

»Gotovo. Toda vsi prinesejo banki samo dobiček.«

Koketa je pogledala starikavega moža nekako nezaupno, toda tisti hip se je ta že zopet obrnil proti njej in ji zašepetal precej glasno:

»Še enkrat petsto frankov na Cero.«

Koketa ga je pogledala še bolj začudeno:

»Toda dvakrat zaporedoma vendar ne morem dobiti.«

Starec se je nasmehnil:

»Jaz hočem svojo večerjo pošteno zaslužiti.«

»Z mojim denarjem?«

»Ne,« ji je odvrnil. »Samo kot vaš gost.«

Nato je položila petsto frankov na Cero in skoro istočasno je dal tudi Hubert Harlander en zlat na ničlo.

Vsi naokrog so pošepetavali:

»Dvakrat zaporedoma vendar ne more priti.«

Stavili so zopet vse križem . . . zlati so zveneli . . . banki šumeli in krupirji so izvrševali flegmatično svoj uradni posel.

Krogla je zaropotala in se vrtila nekaj časa med tri in šestindvajset, kot da se ne upa ali ne ve kam bi se odločila.

Tistikrat se je zaslišal tam nekje zadaj v dvorani grozen pok, kot da je počil strel in vsi igralci so se obrnili nazaj.

»Kaj je bilo to?!«

Hubert Harlander in njegova mlada soproga sta se prestrašeno spogledala, toda starec je zamrmral brez vsake razburjenosti:

»No, se je najbrže kdo ustrelil; pa bodo že našli v izgovor in pomirjenje kako laž.«

Tistikrat je zbežala krogla čez šestindvajset naprej in se ustavila na mestu kakor poprej. —

»Cero!« je naznanil krupir, med tem, ko so igralci še vedno gledali prestrašeno okoli sebe.

Pa tistikrat je že prihitel nek služabnik in naznanil glasno:

›Mirno, mirno, slavna gospoda. Zgodilo se ni nič hudega, počila je samo plinova cev.«

›Saj sem rekel,« je smehljaje zamrmral starec s sivo brado.

Koketi se je izplačalo 17.500 frankov in obraz starikavega gospoda se je svetil zadovoljnosti.

›Zdaj sem menda zaslužil večerjo?«

›Da,« je prikimala koketa — ›in dokazati ti hočem, da napram takim kavalirjem nisem nikoli nehvaležna.«

Gospa Margareta pa je prosila venomer, da bi odšla domov. Hubert Harlander je še odlašal, ko pa je zaslišal poleg sebe starčev glas:

›Treba je končati ob pravem času — «

se je obrnil proti svoji mladi ženi in prikimal:

›Pojdiva!«

Ko pa sta stopala prodi izhodu, sta videla prizor, ki se nudi v igralnici skoro vsaki dan.

Na nosilnici sta nesla dva služabnika iz dvorane mrtveca, ki je krvavel iz senci, kot je navadno pri njih, ki se dobro pomerijo s krogeljo.

To je bila tista plinova cev, ki je počila, kakor je dejal služabnik pred malo časa. Starikavi mož z belo brado je imel torej prav.

Z grozo je gledala mlada gospa na samomorilca in se tesneje oklenila moževe roke.

›Nikoli več ne prestopiva tega praga,« je zavzdahnila in se privila še tesneje k njemu.

V dvorani pa so govorili samo o čudni izvanredni sreči, ki jo je imela ob strani starikavega gospoda koketna Kuščarica in med gosti, ki so se menili o njej ne z majhnim začudenjem sta bila tudi Renée Olivier in baron Markraf.

»Kdo je neki bil ta sivi starec?«

Toda nikdo ni vedel odgovoriti.

»Ali je kak prijatelj te Kuščarice?«

»Težko —«

Toda tisti hip je potegnil Renée Olivier barona Markrafa kakor namenoma na stran, da ni mogel slišati nadaljnega pogovora in videl samo, kako je tisti starec podal Kuščarici smehljaje roko in odšel z njo iz dvorane.

Toda poleg sebe sta slišala prav tisti hip popolnoma razločno:

»Kuščarica je vjela Marquisa de Reysa.«

»Torej Marquis de Reys je bil ta belobradati človek, ki je spremljal Kuščarico iz dvorane.«

— — Šele proti polnoči so kazino zaprli. Takrat pa se je pričelo življenje v kavarni de Paris, kjer so ugasnile luči šele proti tretji uri zjutraj.

Tiho in miro so ležali prostrani parki, nočna tišina je bila razlita vse okrog, samo tupatam je brlela kaka luč, a človeka ni bilo videti nobenega.

Nobenega? —

Tam od kolodvora se je plazila sem proti nasadom temna senca tako oprezno in pazno, da ni hreš-

čal pod koraki niti droben pesek. Ali vendar se ni mogla popolnoma skriti medli luči obcestnih svetilk in kdor bi jo zasledoval, bi lahko kmalu spoznal neko — žensko, ki je gledala z napeto pozornostjo naokrog, kakor da nekoga išče ali pričakuje.

In tam od tiste visoke palme v najbolj zaraščenem delu parka se je utrnila druga senca, proti kateri se je prva naglo napotila.

»Ali si ti?« je vprašala šepetaje.

»Čakam te že dolgo.«

»Nisem mogla prej. Zakaj si me klical?«

»Da te posvarim.«

»Smešno! Neumno! Tukajšnja policija pač ne bo ničesar izsledila. Komisar Gastaldi bo zadovoljen, če se stvar čim prej pozabi.«

»Vem, toda bati se je nekoga drugega. Za stvar se je pričel zanimati nek detektiv, ki je znan po svoji zmožnosti in zvitosti. Govori se, da je on še vedno vse dognal in izvršil česarkoli se je lotil.«

Pri tem se je ozrl moški, ki je šepetaje govoril te besede, pazno okrog sebe — če ni morda v bližini kdo, ki bi ga slišal.

»Zdaj je izbrisan vsak sled. Kdo neki bi sumil naju? Pa kako se imenuje to strašilo, ki te tako vznemirja?«

»Detektiv Julij Bartman! On je gotovo tukaj v Monte Carlu ali pod kako masko in bogve pod kakšnim imenom — tega nisem mogel izvohati.«

»Ah, kaj! Jaz se ga prav nič ne bojim. Ščegetala bi ga po nosu pa bi me še ne prijel, ampak ti si boječ kakor kak otrok.«

»Pa če bi naju vendar izsledil?«

»Mrtvi ne govore! Če se ti ne izdaš s svojo strahopetnostjo in otročjo boječnostjo, potem naju prav gotovo nikoli ne dobe.«

»Pa kdaj in kje se vidiva zopet?«

»Tukaj si morava biti pač kakor največja neznanca, ali v štirinajstih dneh pa se zopet lahko vidiva v Parizu. Toda ti moraš izginiti od tukaj poprej.«

On je prikimal.

Nato pa sta izginili ti skrivnostni senci v temno noč.

Peto poglavje.

Komisar Alberto Gastaldi je bil rodom Italijan, majhen^o človek z rumenkastim skoro nekoliko upalim obrazom in s skrbno navihanimi črnimi brki. Njegove temne oči so begale venomer okrog in prav tako gibko in prožno je bilo tudi njegovo telo in to posebno tedaj ako je govoril o kaki važni stvari.

V Monako je prišel že z osemnajstimi leti in že takrat se je znal uvesti v najboljšo družbo, ki mu je pozneje tudi precej pripomogla, da je prišel še prime-roma mlad do ugodne službe, ki pa jo je znal Gastaldi zelo uporabiti v svoj ugled, dasi njegovi uspehi in sploh vse policijsko delovanje ni bilo bogve kake vrednosti in važnosti.

Tako je bil tisti dan komisar Gastaldi v svoji razkošno opremljeni pisarni, a ne sam. Človek, ki je po svoji zunanosti popolnoma spominjal na kakega Angleža, je slonel pri oknu in se zdajpazdaj ozrl nizdol v ulico. Gastaldi pa je tekal po prostorni pisarni z naglimi koraki gorindol.

»Verujte mi« je govoril naglo — »da sem vam zelo hvaležen, ker ste mi povedali, da se mudi tu v Monte Carlu detektiv Bartman. Kajti resnično mi je ta človek svoje čase napravil take neugodnosti in neprilike, da bi bilo skoro konec z mojo karijero, ko bi ne bil na najmerodajnejših mestih tako dobro zapisan.«

»Takrat se je šlo za dvanajst tisoč lir —.«

Toda Gastaldi ga je hlastno prekinil:

»Molčite, Renard. Jaz nočem nič slišati o tisti stvari! Ta Bartman naj se blagovoli brigati za druge stvari, a ne vtikati svoj nos v moj posel. Pa jaz sem že skrbel za to, da mu bivanje v Monte Carlu ni bilo nič kaj prijetno. Trgovcu Ivanu Singerju se je seveda vstop v igralnico zabranil! Hehe! Kaj neki išče vrag tukaj?!«

Fran Renard, kakor se je imenoval gospod z izbitim obrazom, ki je slonel ob oknu, se je obrnil proti komisarju in odvrnil mirno skoro leno:

»Saj sem vam vendar povedal! Prišel je z baronom Markrafom, očetom umorjenega Markrafa. Gotovo samo za to naravnost v hotel de Paris, da izvoha kaj o umoru.«

»Ah, kaj! Jaz sem vesel, da se je stvar zdaj že precej pozabila,« je vzkliknil komisar Gastaldi nevoljno, na to pa je obstal pred Renardom in vprašal pozorno:

»Pa kje je sedaj ta Bartman?«

»Izginil je! Nenadoma je odpotoval! Tako mi je dejal sluga v hotelu.«

»Mislite, da je to res?«

Renard je skomignil z rameni.

»Ne vem!«

»Toda to bi lahko vedeli, zakaj pa ste plačani od policije!? Vi veljate tukaj za razsipnega bogataša, stanujete v hotelu, nastopate imenitno v kazini, sploh se vas vidi povsod in vse to vam plačamo — zdaj pa niti ne veste kam je odpotoval ta Bartman.«

Nekdo je potrkal na vrata, a komisar Gastaldi je v svoji razburjenosti to trkanje preslišal, da ga je moral opozoriti Renard.

Na komisarjev odziv sta vstopila v pisarno Renée Olivier in baron Markraf.

Komisar Gastaldi je oba že poznal, nasprotno pa je bil Renard z njima popolnoma nepoznan, za to jima ga je komisar Gastaldi naglo predstavil:

»Gospod Renard, tajnik perzijskega poslaništva v Parizu.«

»In kaj želita gospoda?« je vprašal komisar Gastaldi dalje, medtem ko se je Renard z lahnim naklonom umaknil daleč proti kotu.

In baron Markraf je pričel:

»Vi veste gospod komisar, na kako grozen način sem izgubil edinega sina in verujte mi, da ne morem najti miru poprej, dokler ne izvem kdo je njegov morilec.«

Komisar Gastaldi mu je naglo prikimal:

»To se razume! Bodite tudi prepričani, da je tukajšnja policija storila v to svrho vse mogoče in poleg tega, saj veste, da velja naša policija poleg pariške za najboljše organizirano. Toda morilec je že ubežal. Jaz sem prepričan, da se nahaja na italijanskih tleh, kjer pa naša policija, kar vam je gotovo znano, ne more ničesar ukreniti —.«

»Toda kaj naj potemtakem storim?« je vprašal baron Markraf, ki s tem komisarjevim naznanilom očitvidno ni bil kar nič zadovoljen.

»Morate pač počakati. Kakor hitro morilec zopet prestopi tla Monte Carla, ga gotovo naša policija takoj izsledí.«

»Ali veste čisto gotovo, da je morilec res že odšel od tukaj?«

»Da,« je odvrnil komisar, na to pa je dostavil — »saj ste že poslali za njim nekega detektiva, mar ne?«

»Da, Julija Bartmana.«

»Vem,« je prikimal komisar Gastaldi — »toda povedati vam moram tudi, da je ta gospod naši policiji samo v zapreko in napotje. Najbrže, ta Bartman, ki živi tukaj pod nepravim imenom Ivan Singer ne bo ničesar dosegel. Nasprotno, ravno njegova zasluga je, da

je bilo morilcu mogoče ubežati iz Monte Carla!«

»Toda oprostite, kako je vendar to mogoče!? To mi je nerazumljivo!«

»Več vam ne smem izdati,« je odvrnil komisar Gastaldi in skomignil z rameni. »Torej kakor vidite, sem o vsem dobro in natančno informiran.«

»Toda meni je ravno gospod Bartman ob svojem odhodu pustil obvestilo, da je morilec odšel iz Monte Carla in da ga hoče zaslediti.«

»Torej gospod Bartman ni več v Monte Carlu?«

»Ne, on zasleduje morilca!«

»Tako —.«

Gastaldi se je ozrl po Renardu, ki je slonel pri oknu in gledal doli na ulico tako malomarno, kot da je zanj ta pogovor popolnoma brez pomena.

Tedaj je opomnil Olivier!

»Ali nama ni mogoče izvedeti, kakih misli je namreč tukajšnja policija glede morilčevega bega?«

»Zelo rad bi vam odgovoril na to vprašanje ali gotovo vam je znano, da naših uradnih tajnosti ne smemo izdajati.«

Ko so spregovorili še par brezpomembnih besed, sta se Olivier in baron Markraf uljudno poslovila.

In komaj sta zaprla vrata za seboj, se je komisar Gastaldi že obrnil proti Renardu:

»No, sedaj ste slišali na lastna ušesa! Verujte mi, da nam ta človek napravi zopet kake neprijetnosti, kajti jaz ga dobro poznam. Ako on reče tako in tako ...

to in to . . . potem morate misliti ravno nasprotno. Prepričan sem, da on Monte Carla sploh ni zapustil, ampak da živi tukaj pod bogve kako masko. In če je on tukaj, potem je gotovo tudi morilec.«

»Tega ne verujem. Ako morilec napravi tak velikanski plen, potem je gotovo gledal, da je čim prej izginil iz tega kraja.«

»E, motite se! Jaz poznam te ljudi. Detektiv Bartman in morilec sta še vedno v Monte Carlu. Proti Bartmanu seveda ne moremo nastopati, k večjemu če mu delamo pri njegovem zasledovanju kake zapreke. Vi glejte sedaj pred vsem na to, da ga izsledite. Poznate ga, ker ste ga zgrešili, je vaša prva dolžnost sedaj, da ga zopet najdete.«

»In ko se to zgodi?«

»Potem mu delajte povesod, kjer le mogoče kake zapreke.«

»Ali naj ne pazimo nekoliko tudi na to, da izsledimo morilca?«

»Ah, kaj. To ni vaša naloga! Za morilcem pošljem že druge moči!«

Renard je nekoliko osupnil!

»Vi torej že kaj sumite?«

»Na sto in nobenega. Da nisva mi dva, to dobro vem, vsak drug pa je lahko!«

»Razumljivo,« se je nasmehnil Renard. »Toda kako mislite to stvar pričeti?«

»Pa kaj vas to tako zanima, saj sem vam ravno-

kar povedal, kaj je sedaj vaša prva skrb, v moje delo pa se ne pustim nikomur vtikati.«

Renard se je odstranil, predno pa je odšel, je dobil od komisarja še nakaznico za veliko svoto denarja, da bi lahko povsod nastopal res kakor tajnik perzijskega poslaništva v Parizu.

In tako je ostal komisar Gastaldi sam.

Nemirno je pričel zopet hoditi gor in dol po pisarni in se pri tem venomer oziral na vrata, kakor da koga pričakuje. In kakor je bilo videti iz njegovega čemernega in nezadovoljnega obraza, se je ta človek gotovo že zamudil, kajti komisar Gastaldi je pričel naposled celo nezadovoljno mrmrati pred se.

Njegov sovražnik detektiv Bartman je torej v Monte Carlu!

Takrat, ko so odkrili v Londonu velikanske goljufigije v neki banki, je ondotna policija poverila izsleditev goljufa detektivu Bartmanu, kateremu se je po dolgem trudu res posrečilo dobiti tatu v osebi bančnega ravnatelja Listerja samega, a obenem tudi dognati, da je prejemal komisar Gastaldi od njega, da ga je prikrival, velike svote.

In od tistega časa je srdil komisar Gastaldi detektiva Bartmana iz dna duše . . .

Takrat so se odprla vrata in v pisarno je vstopila elegantna mlada dama.

»No vendar,« je vzkliknil komisar Gastaldi. »Vi pa me pustite dolgo čakati, verujte, da tega jaz nisem vajen.«

»Ako še niste, pa se boste morali privaditi,« mu je odvrnila dama. Povedala sem vam že, da vam nisem primorana biti tako podložna, kot kak vaš nižji uradnik. Delam pač za vas, zato sem plačana, a drugače sem popolnoma svobodna in prosta. In če pridem nekoliko prepozno, ima to gotovo svoj vzrok in to naj vam zadostuje.«

Komisarju Gastaldiju se je poznalo na zardelem obrazu, da težko premaguje svojo jezo.

»Že prav, že prav, toda pomislite, da imam jaz dela čez glavo in če tratim po nepotrebnem čas, to gotovo ni prav!«

»Potem vas ne bom nadlegovala, ampak pridem ob drugi priliki.«

In že se je obrnila proti vratom.

»Ostanite,« ji je zaklical hlastno komisar Gastaldi.

»Za vas imam seveda vedno čas!«

Gospodična Ellen Wood se je obrnila zopet nazaj in sedla na naslonjač, ki ji ga je komisar prijazno ponudil. Bila je to res krasna blondinka, vitka in nežna kakor igrača.

»No, kaj mi poveste novega?«

»Izpolnila sem samo svojo dolžnost. Samomorilec, ki se je včeraj ustrelil, je bil nek mlad Rus, Ivan Kozakov. V kazini je zaigral vse svoje premoženje, nekaj čez tristotisoč rubljev. Jaz sem seveda naglo napravila tako, da so našli v njegovem žepu pet tisoč rubljev in poleg pismo, v katerem je bilo pisano, da se je ustrelil

zaradi nesrečne ljubezni.«

»Dobro, prav dobro,« jo je pohvalil komisar.
»Tistih pet tisoč rubljev vam banka povrne nemudoma,
poleg tega pa še dobite lepo nagrado.«

»Ali imate zame zopet kak ukaz?«

»Da! Toda ta je precej težaven. Ali ste že slišali
kdaj kaj o Juliju Bartmanu?«

»Ne.«

»Ali vam nisem še nikoli nič pravil o njem? O
detektivu Juliju Bartmanu, ki je vendar tako znan.«

»Ah, da, sedaj se spominjam! In kaj je z njim?«

»Zopet nam hoče delati neke neprilike. Tukaj je
namreč v Monte Carlu in zalezuje morilca, ki je usmrtil
in oropal barona Gisbert Markrafa. Vam je vendar ta
stvar znana.«

»Umor v hotelu de Paris?«

»No, da. Toda bilo bi najbolje, da bi se vsa ta
stvar že pozabila, toda ta vražji detektiv gotovo ne bo
miroval poprej, da storilca izsledi. In to se mu bo prav
gotovo posrečilo, kajti jaz dobro poznam tega Bartmana.
Zakrivati se torej umor nikakor dalje ne bo mogel, za
to je treba, da izsledimo mi morilca poprej nego
Bartman.«

»Ako vas prav razumem, naj torej jaz sledim za
morilcem.«

»Da! Vas cenim visoko in vem, da ste zmožni
precej in boste to naročilo mojstersko izvršili.«

»Hvala za to priznanje in zahvalo gospod Gastaldi,

Ako me res tako dobro poznate kakor zatrjujete, potem pa boste tudi gotovo vedeli za kaj se jaz pri vsaki stvari najbolj zanimam — namreč koliko lahko pri tem zaslužim.«

Komisar se je nasmehnil. »Gotovo. Tega vprašanja res nikoli ne pozabite!«

Ellen Wood pa je nato naglo odvrnila:

»No, tudi vi menda ne delate zastonj.«

»Vi dobite vsaki dan dvajset frankov! Ako pa izsledite morilca prej ko Bartman, dobite še tisoč frankov!«

»Trideset frankov dnevno in to povrhu,« je zahtevala Ellen Wood.

»Toliko vam ne morem obljubiti.«

»Tudi dobro, potem pa — na svidenje.«

Lepa mlada dama je vstala in hotela oditi.

»Toda počakajte vendar. Vi me hočete prisiliti, da bi vam plačeval iz svojega žepa. Dobro! Storit hočem tudi to, zato upam, da se vi potrudite kolikor mogoče, in da ne ostane mogoče naposled vse skupaj brez uspeha.«

»Gotovo!«

»Kaj vam je kaj znanega o umorjenem baronu Markrafu?«

»Druzega nič, kot da je bil velik prijatelj Renée Olivierja, da je občeval tudi s Kuščarico in da je mogel priti v njegovo sobo le tisti, ki je vedel in poznal natanko njegove navade.«

»Takega mnenja sem tudi jaz in zato sem že hotel naročiti, naj se Kuščarico nekoliko opazuje.«

»Da in s tem mislim jaz pričeti.«

»Toda ženska vendar ni mogla izvršiti takega grozodejstva.«

»Ne! Toda ta Kuščarica ima gotovo kakega ljubčka. Vsekakor bi se ona lahko kaj zagovorila, kar bi imelo za nas veliko važnost.«

»In jaz preoujma za deset dni in dvesto frankov za druge potrebe, ki jih ima človek vedno ob takih prilikah.«

»Vi pač znate zahtevati.«

In smehljaje je stopil komisar Gastaldi k pisalni mizi in ji izplačal zahtevano svoto.

Šesto poglavje.

Po lokalni železnici se je počasi dvigal vlak po zobčastih tračnicah na višino la Turbie. V kupeju prvega razreda sta sedela Hubart Harlander in njegova mlada soproga Margareta tesno drug poleg drugega in gledala nekako zamišljeno doli v nižino, kjer se je spajalo tam v dalji sinje morje z jasno nebesno modrino.

Tiho sta gledala v ta krasni prizor, a pri tem so njune misli vsak hip nehote še obstale ob tistem samomorilcu, ki sta ga videla prejšnji večer v kazini. Toda to tišino je čestokrat premotil razkošen bre-skrben smeh. Gospa Margareta se je ozrla nazaj, odkod

da prihaja venomer to smehljanje in dejala na to svojemu mlademu soprogu:

»To je tista dama, ki je bila sinoči v kazini in toliko priigrala.«

»Dama?« se je nasmehnil Hubert Harlander. »Ti pa imaš zelo mile nazore o damah v kazini.«

»Ta njen spremljevalec je vendar tisti Marquis de Reys.«

»No in kaj zato?

Nato sta umolknila, kajti vlak je obstal na višini la Turbie.

Potniki so zapustili nizko kolodvorsko poslopje in odšli na Rondell od koder so se lahko razgledali daleč po kneževini Monaco.

Spodaj pod skalnatim brdom je ležalo пристanišče Condamino z rdečimi strehami, ki so se svetile v solncu kot da so vse nove. Na drugi strani pa se je ponosno dvigal s svojimi belimi bogatimi stavbami Monte Carlo in medtem ko ni rastlo na tek skalnih pečinah skoro nobeno zelenje so se spodaj bogato košatile palme, olive, in bujne platane.

In daleč tja v nedogled se je razlivalo morje. Majhne so se videle v dalji jadrnice s svojimi razpetimi jadri podobne belim metuljem; tam od kapa sv. Martina se je bližal parnik, nad katerim se je dvigal stožec sivkastega dima više in više...

Mlada zakonska dvojica je gledala v to divno panoramo kakor očarana.

Ali bi ne bila tukaj najbolj srečna? je šepnila gospa Margareta svojemu mlademu soprogu Hubertu Harlanderju. »Tja med one nesrečneže v kazino se ne podava nikoli več, ali ne?« In on ji je prikimal:

»Da! Tisti bradati tujec je imel prav! In midva sva odšla predno je bilo prepozno. Kar sva izgubila, naj bo nekako za šolnino, saj pravijo, da vsaka šola nekaj velja. Pogled na tistega mrtveca naju je pač najbolje opozoril v kak kraj sva zašla in še so se nama ob pravem času odprle oči.«

Držala sta se za roke kakor dva otroka, ki se bojita, da bi se ne zgubila.

Toda tisti hip sta zaslišala poleg sebe zopet tisti zvonki glas:

»Glej, tam doli, med zelenjem se sveti v solncu kazina! Tako, ali bova nocoj zopet igrala na Cero?«

Marquis de Reys se je nasmejal:

Toda ne na mojo odgovornost.«

»Ali si moral včeraj kaj plačati?«

»Ne.«

»No torej!«

»Toda jaz ne mislim niti danes ničesar plačati?«

Kuščarica je ponosno dvignila glavo:

»Ti si umazanec! Jaz sovražim to!«

»Jaz mislim drugače. Ti si včeraj priigrala več nego dvajset tisoč frankov, katere bi prav tako lahko tudi jaz sam zase priigral. In zato me imenuješ umazanca?«

»Saj si tudi,« se je Kuščarica skoro razburjala. »Ti si mi samo nasvetoval, kar te ni prav nič stalo in zato si postal moj gost, in moj prijatelj, a iz svojega žepa nisi dal do sedaj še niti vinarja.«

»In čemu tudi. Če grem s teboj v kazino, ti lahko v par minutah naklonim stotisoč in če se potem ne spodobi, da sem tvoj gost pa že ne vem, kaj smatraš ti za hvaležnost.«

Kuščarica je nekaj časa molčala:

»Ti bi res to lahko storil?«

»No, da, zakaj pa ne?!«

»Stotisoč, da dobim?«

»No, da kot sem rekel in ne samo toliko, tudi več!«

»Ni mogoče!«

»Ali zakaj ne?«

»Nó potem morava nocoj gotovo zopet v kazino.«

»Raje ne, kajti jaz čutim in slutim, da bi ti nocoj najbrže izgubila.«

»Potem torej ne, ker tega dobička ne mislim prav nič zapraviti.«

Hubert Harlander je slišal vsako besedo in ko sta odšla proti hotelu, se je obrnil proti svoji mladi soprogi:

»Ali si slišala? Še tukaj gori mislijo ti ljudje samo na denar in kazino. In vendar ali ni to več ko čudno,

da govori in ji zagotavlja ta Marquis s toliko gotovostjo tako velikanske svote?«

Nato je nekoliko zamolčal, a hip na to je dejal skoro glasneje :

»In če je mogoče njemu, zakaj bi ne bilo tudi komu drugemu.«

Nato sta se napotila počasi proti hotelu, kjer je bilo zbranega na verandi že mnogo občinstva, a mlada poročenca sta poiskala bolj samotni prostor, kjer ju ni v njuni sladki sreči in ljubezni nikdo opazoval niti motil.

Marquis in Kuščarica sta bila od njiju precej oddaljena, a vendar ne toliko, da bi Hubert Harlander ne mogel videti, kako je serviral marker njuno mizo.

Njima nasproti pa sta sedela Olivier in baron Markraf.

Stari baron je govoril precej živahno, dasi ga je poslušal Olivier nekakako raztresen.

Njegove oči so bile skoro venomer uprte tja v Kuščarico, ki je bila prijateljica umorjenega Gisberta in hodi sedaj že z drugim.

Ali vsega tega stari baron Markraf ni vedel in je govoril zgovorno dalje, dasi mu je Olivier odgovarjal večina samo z »da« ali »ne«, dokler ga ni pogledal skoro osuplo, kajti baron Markraf je izgovoril zelo glasno.

»Toda gospod Olivier! Ali me niste slišali ali pa ne veste kaj ste dejali.«

Olivier se je naglo oprostil in opomnil:

»Mene so neki spomini tako prevzeli, da sem ta hip pozabil na vse okoli sebe.«

»Tako sem mislil tudi jaz! Pa menda ne zavidate Marquisa zaradi njegovega dobička.«

»To gotovo ne in sploh ne govoriva o tem! Bartman vam torej še ni ničesar sporočil o svojih uspehih?«

Baron Markraf ni mogel več odgovoriti na to vprašanje, kajti k mizi je pristopil tajnik perzijskega poslaništva gospod Renard. Z uljudnim naklonom je povprašal, če sme prisesti, česar mu ta dva seveda nista mogla odreči.

In od pogovora do pogovora so prešli naposled seveda na kazino in igro.

»Vi ste bili včeraj gotovo tudi priča, kako je krogla padla dvakrat zaporedoma na Cero!«

»Gotovo.«

»Pri tem se je pač izplačala gotovo velika svota —«

»In še več obdržala. Jaz vem, da banka ne trpi nikoli izgube.«

»Zakaj ne?« se je skoro razvnel Renard — »že jaz sam sem bil nekoč priča takemu slučaju.«

»In to nič ne de,« mu je odvrnil baron. »Jaz poznam Monte Carlo že tudi iz prejšnjih časov! Ako banka slučajno danes izgubi, dobi jutri potem še enkrat toliko. Kdo je torej edini, ki ima gotov dobiček?«

Renard je pogledal v stran, kot da je preslišal zadnje baronove besede in zamrmral:

»Ah, pretiravati se ne sme!«

»Ne, nasprotno: najbrže, da ima banka celo več dobička kot mislim, dasi stavim visoke številke.«

»Vi ste nekak pesimist in naposled vam tega tudi ne more nikdo zameriti, ker ste izgubili svojega sina na tako žalosten način. Če se prav spominjam, ste govorili o stvari tudi z gospodom komisarjem Gastaldijem in mu povedali, da ste vso stvar že poverili nekemu detektivu. Kako se že imenuje?«

»Bartman.«

»Ah, da! Ali vam je kaj sporočil o svojih uspehih?«

»Ne!«

»Torej ga potem takem ne bi mogli niti najti, če bi slučajno zopet nenadoma potrebovali njegove pomoči?«

»Ne.«

»To se mi zdi skoro napačno, saj on je sedaj vendar nekako v vaši službi in da vas tako zanemarja.«

»Bartman dela vedno povsem samostojno, a je takoj na mestu če je treba.«

Olivier se ni zanimal za njun pogovor, ampak gledal naravnost tja proti Kuščarici, ki je prav kar nastavila kozarec na svoje rožne ustnice in pomežiknila Marquisu, a tistikrat se je obrnil proti njemu tudi Renard.

»Vi torej tudi poznate to pikantno Kuščarico?«

»Gotovo!«

»In vam mogoče ni znano kdo je bil zadnje čase njen prijatelj?«

»Ne — ne — žalibog ne vem?«

Njegov pogled je pri tem obstal na obrazu barona Markrafa, ki tega seveda ni smel izvedeti...

»Na vsak način s tem Marquisom ne občuje dolgo.«

»Žalibog, ne vem!«

»Menda neki mladi baron —.«

Toda Olivier mu je šepnil oprezno:

»Molčite vendar, bil je njegov sin!« —

Kuščarica je naročila sekt.

Marquis jo je pogledal in visoko povzdignil ramena.

»Kar ti hočeš, jaz sem z vsem zadovoljen.«

Pogledala ga je osuplo in začudeno, kajti vedela ni ali se samo šali ali misli resno.

In kaj hoče reči s temi besedami?

In skoro se ga ni upala ni vprašati, ampak opomnila je zelo plaho:

»Ali si zadovoljen, če naročim Oligust?«

»Gotovo, saj pravim, da moram kot tvoj gost biti z vsem zadovoljem.«

»Moj gost? Še vedno?«

»No, menda mi tega še nisi odpovedala.«

»Potem moram torej plačati.«

»Da!«

»In Oliqust?«

»Gotovo, ako ga naročiš!«

Natakar je prav tisti trenotek prišel k mizi.

»Izvolite prosim?«

»Nič! Kozarec vode!«

In natakar je hotel že oditi, toda Marquis de Reys ga je poklical nazaj:

»Záme steklenico Oliquota!«

»Tako!«

In natakar je odšel.

Okrog ustnic kokete je zaigral zadovoljen nasmeh.

»Torej si vendar naročil,« je dejala.

»Da, záse, saj ti boš pila vodo kakor si dejala.«

Kuščarica je prebledela, nato pa je siknila:

»Fej! Ti hočeš biti moj prijatelj in jaz naj venomer plačujem zate!? Menda vendar ne misliš, da bom imela takega starca za svojega ljubčeka. Fej, fej!«

»Toda nikaar se vendar tako ne vznemirjaj! Ako mi tvojo naklonjenost in gostoljubnost odpoveš, pa plačam jaz račun.«

»Gotovo!«

»No dobro! Potem postaneš ti moj gost!«

Natakar je prinesel vino in dva kozarca.

»No vidiš, ta je vedel že kar naprej!«

Nato sta kramljala zopet mirno, ko obstane pogled Marquisa naenkrat na mizi kjer so sedeli Olivier,

Renard in baron Markraf, kajti opazil je že davno, da Olivier Kuščarico pogleduje venomer.

»Ali poznaš onega gospoda?«

Kuščarica se je ozrla tja in za hip pomolčala kot da ne ve kako bi odgovorila, na to pa je odvrnila:

»Da, navidezno!«

»Gospod s sivo brado pa je menda kakor so mi dejali v kazino baron Markraf, oče tistega mladega človeka, ki je bil umorjen v hotelu de Paris?«

Zelo počasi in razločno je izgovoril Marquis te besede, medtem pa se je koketa obrnila proti oni stran in pobledela kakor zid. Posledja kapljica krvi je tisti hip izginila iz njenega obraza.

Marquis je opazil to njeno izpremembo in je vprašal prav tako počasi:

»Ali si umorjenega morda poznala?«

Pogledala ga je nemirno in odvrnila razburjeno:

»Čemu vprašuješ to? Jaz ga nisem poznala nit; kdaj videla! Naposled me menda celo povprašaš, če ga nisem morda jaz umorila!«

Sedmo poglavje.

Kazino je obdajala največja tema. Ura je 2. po polnoči. Kavarna de Paris se je tudi praznila. Prišla je ura ob kateri je življenje v Monte Carlu utihnilo. Le pozni šetalci so se vozili v ekvipažah in avtomobilih domov. Nad mestom se je razpenjalo nebo, ki je bilo posejano s tisočimi zvezdami.

Povsod je vladala grobna tišina.

Pri kazini je pričela stranska cesta.

Le malo ljudi je bilo videti tukaj; in vsak izmed njih je krenil v isto hišo, na kateri je stalo zapisano:

Carlton hotel.

Kljub že tako pozni uri, so bila vrata še vedno odprta. Vedno so prihajali ljudje, ki so vstopili tu, nekaterim se je pač videlo, da ne iščejo tu miru in počitka:

Kdor je natanko poslušal, je lahko razločil nekak šum, kot da nekdo v daljavi igra violino.

Zopet je nekdo vstopil v hotel Carlton. Krenil je naravnost k slugi, ki je bival v temnem prostoru. Ni se razločilo drugega, kakor povelje, ki je prihajalo iz temnice:

»Na desno!«

Skozi majhni stranski salon je držala pot v velikanski salon. Kdor še ni bil nikdar tukaj, je bil prvi hip nekoliko zmeden.

Na vsaki mizi je brlela sveča. V sredi dvorane pa je bilo vse prazno, pripravljeno za ples.

Ljudje so sedeli ob stranskih mizah. Na nekoliko vzvišenem prostoru je bilo par godcev.

Gosti tega hotela so bili navdno vedno isti.

Predrzni! Črni, plavolasi, rdeči! Majhni, veliki, suhi in debeli!

Toalete, ki se jih je videlo tu, so bile iz najrazličnejših mest, Dunaja, Berolina, Pariza in drugod. Toda pariške toalete so bile vedno najlepše.

Dragoceni kamni so se lesketali v svitu svetilk. Moški so bili navadno v črnih salonskih oblekah. Taka je bila podoba tu! Dan in dan se ni izpremenilo niti za las.

Prva, ki je pričela plesati je bila Kuščarica. Bila je globoko dekoltirana, v zelenem elegantnem kostimu. V laseh je imela vtaknjene lasnice iz rdečih koral.

Njej so sledile tudi druge tovarišice.

Kuščarica se je odlikovala po svoji gracijoznosti, povsod je bila ona prva.

Končno je vzela krožnik ter nabirala denar za godbo. Najmanjši dar, ki je padel na krožnik so bili trije franki, pa tudi zlati niso bili redki.

Za nekim stebrom je sedel Marquis de Reys, imel je elegantno zavezano kravato in črn smoking. Ko ga je pogledala se začudi in pravi:

»Kaj ti tukaj?«

»Zakaj mi nisi tega nič sporočil?«

»Ker sem te hotel videti plesati!«

»Ali sem ti bila všeč?«

»To se razume!«

Vrgel je dvajset frankov na krožnik ter jo vprašal:

»Kdo je danes tvoj prijatelj?«

»Ne vprašaj me tako!«

»Kdo je tvoj ljubimec?«

»Zakaj me to vprašaš? On je v Parizu! To ve vsak prijatelj, da imam enega najrajša. Toda s tem ne goljufam nobenega prijatelja!«

• »Torej sem jaz še vedno tvoj prijatelj?«

»Da!«

»Kljub temu?«

»Ah, neumnost! Takih vprašanj ne morem prenašati! Ja, on je bil moj prijatelj. Toda, ker je bil umorjen, si ti sedaj moj prijatelj. In zakaj naj bi se ne smejala, saj živimo samo enkrat! Vem zakaj me vsi tako začudeno pogledujejo! Povem ti to pozneje!«

Nato je šla naprej! Godba je zopet pričela igrati.

Kmalu se je vrnila k Marquiju de Reys, sedla k njegovi mizi in rekla:

»Zakaj naj bi tega ne povedala; še nikdar nisem bila nikomur nezvesta in tudi nemškemu baronu ne.«

Prav gotovo mu je zagotovila, ko jo je on pogledal smeje.

»Jaz sem mu bila zvesta in mojega ljubega sem videla samo enkrat.«

»Tako! Kdo je tvoj ljubi?«

Ona mu zamahne z roko, v znamenje, da naj molči.

»Kaj moraš vse vedeti?«

»Lep je, lepši kakor ti in plesati zna, ti bi naju le enkrat videl!«

»Koliko časa ga že nisem videla?«

Ona premišljuje nekaj časa, nato reče:

»Od one noči, ko se je umor izvršil!«

»Kje je sedaj?«

»V Parizu!«

»In zakaj?«

»Povedala sem ti že, da ni potrebno, da bi moral vse vedeti, ti si preveč radoveden!«

Marker je med tem prinesel pijače in nekaj jestvin, nato je zopet nadaljevala.

»On je bil moj prijatelj! Nemški baron je bil vedno vesel, toda igral ni nikdar; samo v oni usodepolni noči. Sama sem bila priča, kako je dobival. Povabil me je s seboj, toda nisem zamogla iti, ker mi je moj ljubi pisal, da pride v Carlton. Vzel je iz žepa taško iz krokodilovega usnja, v njej so bili vdeleni biseri in dragi kameni. Enega mi je podaril, da sem se zadovoljila.

Iz Carltona sem šla potem v kavarno de Paris. Hotela sem še prijatelja obiskati. Njegova vrata niso bila zaklenjena, kljub temu, da so bila drugače vedno zaprta.

Ne da bi potrkala sem vstopila v njegovo sobo, skoro, da nisem zavpila. Ležal je mrtev na tleh, ubit. V svoji zmedenosti nisem vedela kaj naj pričnem. Tu vstopi nekdo v sobo. Bil je Olivier! Začudno me je pogledal, kot, da bi bila jaz morilka. Prisegla sem mu, da nisem storila tega krutega čina, kaj sem še počela, nevem več. Od tedaj me ni pogledal več.

Zakaj sem bila tako vznemirjena?

Jaz ga nisem umorila! In zato tudi ne morem nositi žalne obleke. Bila sem mu zvesta, ljubila sem, toda vsi se mi bi smejali, če bi za njim žalovala.«

Marquis jo je mirno poslušal, ne da bi jo le enkrat prekinil. Ker je pa ona obmolknila, jo je vprašal on:

»Zakaj se nisi sama zglasila kot priča?«

»Meni bi se vendar ne verjelo! Poleg tega sem nosila še vedno pri sebi to kar mi je on podaril.«

Marquis je pomišljeval.

»Kje je tičal ključ? Zunaj ali znotraj?«

»Znotraj!«

»Ali je vrata vedno zaklepal?«

»To vem dobro, da vedno!«

Marquis bi bil govoril še dalje. Toda prišla je neka blondinka k mizi, ki je prekinila pogovor:

»Zakaj sta tako resna? ju vpraša ta. Tu se le poljubujemo, smejemo in plešemo!«

Natakar je prinesel še enkrat pijačo.

Blondinka je vzdignila kozarec in rekla:

»Naj živi kogar ljubim!«

»Marquis ji je napil enako!«

Blondinka ga je začela zvaljati s seboj.

Ko je ta odšla, mu je Kuščarica zašepetala na uho:

»Varuj se je! Ta je Ellen Wood, špijonka Gastaldija.«

Osmo poglavje.

Komisar Gastaldi je bil slabe volje. Dobil je od oblastva neko neprijetno pisanje, zakaj da je o umoru barona Markrafa še vedno vse neznano in zakaj niso preprečili samomor v kazini.

Gastaldi je seveda zavračal vso krivdo na detektiva Bartmana.

»Ta prokleti Bartman! Jaz sem prepričan, da človek ni zapustil Monte Carla niti za minuto in vendar ga ne morejo nikjer izslediti!«

Roke prekrižane na hrbtu je hodil naglo po sobi gorindol.

Takrat je vstopil Renard.

»Menda se nisem preveč zamudil! Je že vedno tako, da ima človek ravno takrat najvažnejša pota, kadar se mora zglasiti pri vas!«

»Kje je Bartman?« ga je vprašal komisar Gastaldi, kot da je preslišal vse druge njegove besede.

Renard se je zasmel:

»Vraga, jaz vendar nisem nikak čarovnik, da bi mogel biti v štirindvajsetih urah povsod in vedeti vse. Ali vendar skoro lahko trdim, da Bartmana ni v Monte Carlu.«

»Kaj?!« je Gastaldi skoro zakričal. »Ne v Monte Carlu!? Jaz pa pravim, on je tukaj! Da, kajti on Monte Carla sploh ni zapustil. Zdaj vidim, da ste vi popolnoma nezmožni izvršiti še tako neznatno in lahko naročilo. Vi se menda ravnate samo po tem, kar vam drugi

natvezijo na nos, a da bi se tudi sami nekoliko potrudili, tega vam ni mar. Moj ljubi Renard, zato niste plačani! Bartman je še v Monte Carlu! Ali razumete?«

»Če bi bil, bi ga gotovo našel.«

»No, in ker ga niste, to kaže jasno vašo nesposobnost!«

»Odkril in zasledil pa sem nekaj drugega, kar je mogoče prav tolike vrednosti,« je mirno odgovoril Renard ne brigajoč se za komisarjevo jezo.«

»Ah, kaj, vi bi storili to, kar sem vam naročil in se ne vtikali v druge stvari. Razumete?!«

»Toda mogoče, kot rečeno, je tudi to za vas velikega pomena!«

»No, in kaj naj bo to?«

»Mogoče vam lahko povem za sled, ki nas pripelje do Gisbertovega morilca . . .

»Vi?! Ha, ha, ha!«

»Da, jaz!«

»Toda povedal sem vam že, da bi mi bilo mnogo ljubše, ko bi prinesli kako vest o Bartmanu, a ne o umoru!«

»No, če vam ni prav, saj tudi lahko molčim!«

Renard je bil očitvidno razžaljen. Nataknil je rokavice in se obrnil proti vratom.

Komisar Gastaldi ga je gledal nekaj časa molče, potem pa je dejal pikro:

»Vi veste, da nimava midva nikake pogodbe in če greste, sva enkrat za vedno končala.«

»Vi ste me razžalili!«

»Res,« je pomislil komisar Gastaldi in njegov glas je postajal bolj prijazen. »Mogoče, ne pa mi oprostite! Sedaj pa povejte, kaj ste tako važnega izvohali!«

In Renard je pričel:

»Včeraj sem bil v družbi barona Markrafa in Renée Olivierja in pri tem sem zapazil, da je Renée Olivier venomer koketiral s Kuščarico. Ko sem ga povprašal če jo pozna je prebledel kakor človek, ki ima slabo vest.«

Gastaldi je prikimal.

»In kaj sklepate sedaj iz vsega tega?«

»Da sta ta dva človeka izvršila umor in si plen lepo razdelila.«

Gastaldi je nekoliko pomislil, nato mu je odvrnil:

»Zdaj še ne morem reči, da ste zasledili bogve kaj važnega, a lahko je tudi, da ste na pravem sledu. Toda opozarjam vas še enkrat, da je to zasledovanje poverjeno drugim osebam, vi pa se morate pred vsem brigati za detektiva Bartmana.«

Kmalu nato je Renard odšel in komisar Gastaldi je postal mahoma boljše volje. Vendar urada še ni zapustil, ker je pričakoval baš ob tisti uri tudi gospodične Ellen Wood, ki je čez kakih deset minut tudi res vstopila.

»Dobro jutro, komisarček!«

Ellen Wood je vstopila s smehljajočim obrazom

z novim širokim klobukom in v novi elegantni obleki.

»No vendar. Dolgo vas že čakam in zdaj sem prepričan, da mi prinašate polno košaro samih najboljših novic!«

»Zelo malo!«

»Res?!»

»Da! Ne smete preveč pričakovati!«

»Ali moj bog, čemu ste vendar tako sijajno plačani!«

»Le ne jezite se, sicer vam ubežim in ne izveste niti tega, kar vam hočem povedati!«

»No torej!«

»Danes sem bila v hotelu Carlton, kjer sem nletela na Kuščarico! Bila je v spremstvu nekega gospoda, s katerim sta si venomer nekaj skrivnostnega šepetala. Poznata me in vesta kako dobro slišim! No razumela sem popolnoma natanko, da se menita o umoru barona Markrafa. Nato sem pristopila, da bi si pridobila spremljevalca. Komaj sem odšla, že ga je Kuščarica opozarjala naj se pazi; kajti: »Ona je Ellen Wood špijonka Gastaldija!«

Komisar je planil kvišku!

»Molčite,« je rekel: »Morilca imamo!«

»Torej moje poročilo ni brezuspešno!«

»Torej vidite! Ne smete delati grdih obrazov predno ne veste, kako poročilo vam prinesem.«

»Dovolj! Sedaj vem, kako imam s Kuščarico in Renée Olivierjem postopati.«

»Kaj? z Olivierjem, začudi se ona.«

»Ta je vendar njen spremljevalec.«

»Nikdar!«

»Kdo pa je če ni ta?«

»Marquis de Reys!«

»Torej ne Olivier?«

»Jaz vendar vem kaj sem videla. Kaj hočete z Olivierjem?«

»Jaz sem dobil poročilo, kot da je ta v zvezi z umorom.«

Ko je Ellen Wood zapustila komisarja, je bil ta zopet ves zmeden, kot preje. Dva mogoča čina sta mu bila znana.

Vendar, kateri je bil pravi, tega ni mogel odločiti. Sedaj je mislil na tega sedaj zopet na onega. To se mora hitro odločiti.

Kuščarica mu mora priznati sama. Toda kako naj jo dovede do tega?

Deveto poglavje.

Z jasnega neba se je smejalo solnce.

Na verandi pred kazino so promenirali ljudje ter poslušali godbo, ki je igrala v paviljonu. Drugi so sedeli po klopek ter mirno zrlji v morje. Prijatelji športov so gledali tja, kjer so streljali golobe. Štirje zaboji so stali v eni vrsti. Naenkrat se eden odpre in golob sfrči kvišku, samo en strel in padel je mrtev na tla. Pes je pritekkel ter pobral goloba. Tudi z drugim zabojem se

je naredilo isto, toda golob, ki je ondi zaprt ni odletel. Pogledal je mirno naokrog. Kroglja je bila izpuščena proti njemu, da bi ta odletel, kar je končno tudi storil. Kroglja ga je zadela v perutnico, toda, poizkusil je poleteti z drugo zdravo perutnico, toda nemogoče mu je bilo to. Tako je padel frfotaje zopet k tlom. Pes ga je poprijel z zobmi, storil s tem konec življenju ter ga odnesel.

Nebo je bilo čisto. Niti najmanjšega oblaka ni bilo na njem.

Na stranski klopi sta sedela dva gospoda v živem razgovoru, pazila pa sta pri tem, da ju ni poslušal kak nepoklican gost.

»Ali se vam zdi to mogoče?«

»Zakaj ne? Vi veste, da na tem svetu ni nič ne mogoče.«

»Kako so prišli tej sumnji na sled?«

Moja prirojena nezaupnost. Pri tem je bilo prvo srečanje na mestu, ki je zamoglo vzbuditi nezaupnost. Da so bili varstveni uradi v nekaterih vprašanih nesposobni, tega niso dvomili niti trenotek. Tu se je moralo prikriti vse kar ni bilo za svet. Tu so se bolj zanimali zato, da se je kak umor lepo pozabil. Zato so tukaj detektivi taki elementi, ki bi se jih z rokavicami dotaknili, da bi se ne omadeževali.«

»Tukaj ne morem nasprotovati. Žalibog tako je!«

»Jaz sem se prepričal, kar sem zasledoval že dalj časa. Tu pač ni nikakega perzijskega tajnika poslanstva

Renard, nasproti pa je François Renard, ogleduh v službi Gastaldija. Vi veste kako prisiljeno se nam je pridružil. Zakaj? Umor mojega sina naj se pozabi. Na tem ne dvomim. Jaz morilca ne maram najti. Ta Renard pa je hodil kakor maček okrog vrele kaše, Bartman in zopet Bartman je hotel vedeti. Človek je imel strah, ker sem rekel, da bo ta prišel na sled. In zakaj? Videli boste, da je bila moja slutnja prava. Ta Renard je morilec in njegova slaba vest, ga goni sem in tja.«

»Ali ni morda kak drug vzrok temu?«

»Prav gotovo ne.«

Nastal je kratek molk, ko so se ti šetalcem oddaljili, se je zopet pričel njih pogovor:

»Če bi se le Bartman javil. Meni se zdi neumevno da ta ne da nikakega poročila. Toda tako dela on vedno. Kakor izgine tako se tudi prikaže. Tako bo storil tudi sedaj. Moja slutnja me ne bo varala, ta človek je brezznačajen.«

»Tiho! Molčite! Tam prihaja!«

»Seveda, če se napiše hudiča na steno gotovo pride.«

»K nam!«

»To je slaba vest.«

Ta dva gospoda sta bila baron pl. Markraf in Renée Olivier.

Franzsois je prišel v elegantni promenadni obleki k gospodoma:

»Dovolite mi, da pridem v službo?«

»Prosim! Nas zelo veseli!«

* * *

Nenadoma se je zmračilo. Postalo je hladno in mnogi so šli iskat zavetišča v hotel k dinerju, ali pa sedeli zopet pri igralnih mizah v Kazini. Le malo jih je ostalo tam in ti so se zavijali v svoje plašče.

V paviljonu sta sedeli dve temni postavi, ki sta gledali doli proti kolodvoru. Vlaku je bil pripravljen, da odpelje to, kar so mu naložili naprej. Bel dim se je dvigal iz lokomotive. Niti najmanjše sapice ni bilo čutiti.

Vse na okrog je bilo temno. Morje samo je bilo temno, ki ga ni razsvetljevala nobena luč.

Kakor senčnata roka se je iztegovala skala Monaco v morje, zgoraj pa so se svetile lučke kot majhne kresnice.

Lokomotiva se je začela počasi premikati naprej, slednjič je izginila izpred oči.

Za postavama so se vzdigovale visoke palme, datelni in drugo drevje.

»Kako se ti to vse dopade?«

»Lepše, kakor sanje! Lepše, kakor bi človek zamogel opisati z besedami, in slikar narisati s čopičem.«

»Torej si srečna?«

»Da!«

Zopet sta molčala oba; on je poiskal nje no roko

jo stiskal kot, da ga je njen odgovor osrečil.

Ko se je ozrl je zagledal belo zidovje Kazine. Dva stolpa sta molela kvišku, kot da vladata vse, kar jima leži pri vznožju. Ali nam to poslopje najino srečo zamore kaj pokvariti?

»Naj še tako vabljivo vabi, mi dva se mu le smejiva!«

Ona mu prikima.

»Enkrat naju je zvabil. Toda zopet sva se ga oprostila.«

»Da. Temu se lahko smejiva.«

Potem sta šla po parku naprej, k terasi kazine.

»Hočemo li temu hujskaču pokazati, kako malo se bojiva njegove čarovniške moči.«

»Lako pač misliš to?«

»Od tam sva zbežala, ker naju je strašen pogled pregnal. Sedaj pa smo našli mir in dobili moč vse izkušnjave prestati ter smeje iti mimo.«

Ona obstane prestrašena.

»Ti — ti hočeš zopet tja?«

»Da!«

»Ampak obljuba!«

»Neumnost!« poseže vmes. »S tem vendar priznamo, da še vedno živimo v strahu pred tem skušnjavcem. Hočemo mu pokazati, da smo prosti, in naju ne more več zvabiti.«

»Ampak — — —.«

Neznani strah jo je še vedno zadrževal.

Zdelo se ji je, kot da bi izkušnjava iztegala svoje roke še vedno po njej.

»Ali imaš tako malo zaupanja v najino ljubezen? Ali ni najina sreča večja nego vse drugo?«

»Da.«

»Potem hočemo temu čarovniškemu templu pokazati svojo moč in iti s posmehom mimo njega. Ali se upaš?«

»S teboj vsega!«

Hubert in Margareta Halander sta bila, ki sta šla proti kazini. Čutila sta se močnejša in mogočnejše kot čuvaj zlatega teleta. Zahtevala sta skrivno moč, ki je izhajala iz tega čarovniškega templu, zopet njuno ljubezen in srečo k boju.

Skušnjava sta se le smejala!

»Ali ni ljubezen močnejša kakor vse skušnjave hudičeve?«

Pred stopnicami kazine sta zopet obstala. Oba sta se še enkrat vprašaje pogledala.

Nato sta stopila v igralno sobo. Razumela sta se. Njiju sreča je bila pač večja . . .

* * *

Na vrtu kazine je stala hiša, kjer so bile gazele-Vitke živali so se že poskrile v svoja bivališča. Plinaste svetilke so le slabo razsvetljevale okolico. Drevje, grmovje in drugo je metalo dolge sence. Od kavarne de Paris se je razlegal šum in ropot; tam je vladalo

navadno nočno življenje. Ves ta hrum in hrušč je prihajal tja do hiš kjer so bivale gazele. Nihče ni motil tišine, ki je vladala tu, niti mož, ki je sedel na klopi in je spal. Klobuk si je pomaknil na obraz in se ni premaknil. Včasih je pogledal naokrog, kar je dajalo znamenje, da ni imel namena tukaj spati.

Toda kaj ga je privedlo semkaj, na ta samotni kraj? Ali je eden onih nesrečnežev, ki mora postati žrtev zlatega teleta? Morda čaka tukaj smrti? Rahlo šumenje in stopicanje se je približevalo.

To je neznanca prebudilo iz njegovih sanj. Vzravnaval se je in prisluškoval. Natančno je razložil bližajoče se korake. Vstal je in se skril v grmovje.

Ženska je stopila v svetlobo, ki je prihajala sem od žarnice; zavita je bila v večerni plašč, na glavi je imela šal, ki je pokrival frizuro.

Zvedavo je gledala naokrog med tem pa je govorila polglasno:

»Njega še ni tu? Upam, da ni napravil kake neumnosti.«

Nato stopi tudi neznanec iz zatišja:

»Bodi brez skrbi, on je tu, in ni napravil nikake neumnosti.«

»Torej vendar!«

Podala mu je roko, ki jo je takoj poljubil.

»Zakaj si se skril pred menoj?«

»To sem moral storiti. Ali sem mar vedel kdo pride semkaj. Če bi me spoznali bi se marsikdo čudil.«

»Res je tako. Kaj prinašaš novega.«

»Nič posebnega. Postaja mi neznosno.«

»Ljubi Karl, kar je rekel A mora mora reči tudi B. Dokler boš svojo vlogo igral, te nihče ne bo imel za morilca.«

»Molči!« ji reče na te »ne imenuj mi nikdar več onega imena in me ne spominjaj. Bolje bi bilo, da se to nikdar ni zgodilo. Toda moralo je biti tako.«

»Jaz se temu smejim! Kaj mi je človeško življenje, da le pridem naprej.«

»To praviš ti! Tega pa ne veš kako moč ima kri. Vsak dan se mi zde moje roke krvave, kljub temu, da so popolnoma čiste. Vedno mislim, da se mi bere z obraza, da sem morilec.«

Ona se ga je pri tem tesno oklenila; roke ovila okoli vratu, ter ga gledala v obraz.

»Poglej me ter me poljubi!« mu veli milo doneči glas, in zapeljivo kot glas kače v raj. »Jaz sem te k temu privedla! Molči, zato te hočem tudi osrečiti: v mojem objemu pozabi vse.«

Pritisnil jo je k sebi in jo v enomer poljubljal.

Njegov život pa je nekaj pretresalo.

»Toda kdaj mi boš podarila srečo? Kdaj se nama ne bo treba ločiti?«

»Kmalu, prav kmalu, le malo še potrpi. Če bi sedaj naenkrat izginil potem bi bilo to čudno.«

»Med tem časom lahko še mnogo naplenimo. To je koristno za te in tudi za mene.«

»Ti si vendar neznosna.«

»Koliko pa že imaš v posesti?«

»Ah!« in zamahnila je z roko po zraku.

»Zato hočem le jaz skrbeti!«

»O detektivu Bartmanu sem ti že povedala.«

»Jaz le ne razumem zakaj se ga tako bojiš. Ta

človek je neumen, ravno tako, kakor vsi drugi, samo njegova domišljija je še nekoliko večja. Jaz sem ti že povedala: Da hočem na njegovem nosu plesati in on me ne bo ujel.«

»Če — — —«

Takoj izpregovori vmes.

»Nobenega čel! Rečem ti, da sem že sedela poleg

njega in se zabavala. Komisar Gastaldi ga išče. On bi mi mnogo plačal če bi mu krinko Bartmana razkrila. Tega pa ne storim, imam namreč druge naklepe. Smešno! Komisar Gastaldi mi je naročil naj pri Markrafu naznanim. Jaz mu bom že morilca preskrbel, na katerem bo imel veselje. Ha, ha!«

»Jaz te ne razumem, kako se zamoreš temu smejati?«

»Zakaj ne? Vse življenje se mi zdi igrača. Na

vsakem prstu imam pritlikavčka, in vsi plešejo le tako, kakor jaz želim.«

«Torej sem jaz tudi punčka s katero se igraš?«

»Ti ne, ti me vodiš!«

»Če bi me ti — če bi me ti goljufala — potem,

— potem si ti napačno računila.«

- »Norec, to si ti!«
- »Potem — bi te lahko osvojila!«
- »Poljubi me!«
- »On jo je poljubljal, kot da pije neskončno srečo

s tem.

Žar svetilke ji je obraz razsvetlil.

Ellen Wood, špijonka Gastaldija.

In on?

Deseto poglavje.

V dvorani so bile vse igralne mize zasedene.

Zopet se je začelo staro življenje. Igralci so sedeli na svojih prostorih. Največ je bilo dam, ki so gotovo strastno igrale.

Visoke svote so se izplačale, nič pa ni igralcev bolj jezilo, kakor izplačevanje svot, zato so bila polja vedno bolj zasedena. Čim večja je bila izguba, seveda navidezno, tem večje svote so stavili. Banka je to vedela in zato je radevolje izplačevala najvišje dobitke.

Kuščarica je bila zopet najbolj vneta igralka. Jezno je pogledovala kroglo, ki ji je vedno napravila nepriliko.

Jezno je vrgla zlat in še nekaj novčičev na mizo.

Nato je prišel marqui de Rey, takoj mu je namignila, naj pride k njej. Povedala mu je žalostna, da danes vedno izgubava. Prosila ga je naj ji pove, oziroma da svet kaj stori pri tem.

Marquiš ji odgovori: »Nehaj igrat.«

Ona mu hladno odgovori: »Ne tega ne morem storiti, izgubila sem že čez tisoč frankov.«

»Tembolje je da nehaš« jo nagovarja marquī.

»Ne tega ne storim, denar moram čobiti nazaj.

»Prisiliti se to ne da.«

»Ne delaj mi nikakih pridig. Hočem samo vedeti na katero številko naj stavim.«

»Tega ti ne morem povedati.«

»Danes si neznosen! Toda praviš, da bi lahko pridobila vso banko.«

»To tudi lahko storiš.«

»Toda jaz vedno izgubljam.«

»To le zato, ker vedno na napačna polja staviš.»

»Ti govoriš neumnosti.«

Nato se obrne proč in stavi na manque.

Pri isti mizi je sedel tudi Ellen Wood. Vrgla ni srebrnika na zeleno mizo; kajti vedela je, da je Roulette nezvest tako kot ona sama. Ellen Wood je znan na svoj način pridobiti pri igri.

Kakor mačka se je plazila po elegantnem salonu semintja. Če je opazila kakega lahkoživca približala se mu je takoj, ter mu pričela ljubko govoriti.

»Ljubi, jaz sem izgubila. To je strašno! Jaz moram zopet kaj priigrati. Daj mi en zlat, potem zopet lahko poljubljaš.«

Pač ga ni bilo, da bi ji odrekel kaj takega. Dobil je zlat, ter odšla veselega obraza. Na tak način si je ona znala pomagati.

Hubert Harlander je še hodil s svojo gospo po dvorani semintja, gledal je kako šo metali zlate na mize in kako je kroglja ropotaje padla.

Vse to ju ni moglo zvabiti.

Hodila sta od mize do mize, vse sta ogledala, slednjič pa sta sedla na divan.

»Ali si še vedno bojiš?«

»Ne!«

»Ali res ne?«

»Prav gotovo ne.«

Pred mizo, pri kateri je igrala Kuščarica sta zopet obstala; Hubert Harlander je opozoril svojo ženo na to.

»Ali jo poznaš. Ta je ona, ki je toliko priigrala.«

»Da poznam jo.«

»Toda sedaj izgublja.«

Tako sta stala dolgo ter jo opazovala.

Nato reče on:

»Naveličal sem se gledati. Hočeš li, da greva dalje?«

»Meni je tudi všeč.«

»Sedaj greva lahko še v gledališče ali pa v kak koncert.«

»Torej pojdiva.«

Istočasno pa je napovedal Croupier novo igro.

»Faites votre jen, Messieurs!«

Hubert Harlander se je obrnil še enkrat, nato pa spregovoril z brezskrbnim smehljamem:

»Tudi mi moramo dolžno napitnino plačati.«

Vzel je srebrnik iz žepa, ter ga vrgel na mizo. Trkljal se je nekaj časa po mizi, dokler da ni ostal med številčkama 4 in 5.

»Kam?« je vprašal Croupier.

»Kjer je obležal!« je odgovoril Harlandar; svoji mladi ženi pa je rekel smehljaje:

»Videla boš, kako hitro nenasitni moloh požre.«

Kroglja zarožlja.

»Štiri.«

Hubert Harlander ni ničesar zapazil, hotel je iti naprej, toda žena mu je povedala kaj se je zgodilo, zato mu reče;

»Dobil si ti!

»Tako!

Sedemnajstkratni znesek je bil napovedan.

»Ali nočeš vzeti?«

»Ne! Te franke hočem pustiti banki kot zadnjo napitnino. Jaz ne maram dobička.«

Ves dobiček je pustil ležati na prostoru. Kolo se je zopet obrnilo, in krogla je zdrdrala.

»Štiri.«

Zopet sedemnajstkratni znesek.

Hubert je pustil zopet oboje ležati. Vesel je stal pri igralni mizi, med tem ko so drugi zaželjeno pogledovali veliko svoto denarja, ki je ležala na mizi.

Kroglja je sfrčala iz roke Croupierja.

»Pet!«

Zopet je dobil.

»To je zaradi tega, ker ne maram dobiti! Še enkrat pustim vse ležati.«

»Obžalujem gospod, to ne gre! Najvišja svota je šesttisoč frankov.«

»In kaj sedaj?«

Harlander je razdelil denar na tri dele, postavil prvo na enajst in drugo na črto enajst in štirinajst.

»Sedaj naj vse izgubim, da gremo potem v gledališče.«

Gledal je kako se je krogla vrtela in tudi od drugih miz so prišli gledat igro, ki se je to vršila.

Kroglja je padla!

»Enajst!«

Zopet je dobil.

Na jedno svoto je bil izplačan petintridesetkratni denar in na drugo sedemnajstkratna svota.

To se še ni nikdar prigodilo!

Gledalcev je bilo vedno več.

Poleg Harlandra je stal Marquis de Reys; ta ga je nagovoril s slabo nemščino:

»Vzemite dobljene svote, sicer boste vse izgubili!«

»To tudi hočem! Jaz dobička ne maram in banka mojih petih frankov. Jaz ne mislim odjenjati.

Kakor denar tako so se kupičile tudi bančne listine. Kakor otrok vojake, tako je postavil Harlander 300 frankov na enajst in dvanajst, 11 in 10, 11 in 8,

11 in 14;

Nihče drug ni stavil.

Pri tej igri je pozabil vsak svoje.

Tako pač mora izgubiti.

Gospa mu reče:

»Nato pa gremo!«

»Prav gotovo! Kajti sedaj gotovo izgubim in potem nimam tu ničesar iskati. Če pa zopet dobim potem je banka ugonobena in potem moram iti.«

Kroglja je padla zopet na ednajst; igralci so zagнали tak vrišč, da se ni razumelo ničesar.

Harlander je pobral bančne listine in jih kot nič vredni papir zmašil v žep.

»Banka se zapre,« je bilo napovedano.

»Danes ne bo izgubil nihče več,« meni sam pri sebi, med tem ko so igralci drli za njim, ko je zapuščal Kasino. Tudi na cesti ga niso zapustili.

Poklical je avtomobil, s katerim se je potem odpeljal.

V kavarni de Paris so govorili nato še vedno o današnji igri.

Tudi Kuščarica je bila v kavarni, ki je zopet vse izgubila; pri njej je sedel Marquis de Reys. Oštevala ga je venomer, zakaj ji ni povedal števil, po katerih bi lahko kaj priigrala. Mislila je namreč trans, da je to mogoče storiti, Marquis pa se ji je le smejal.

Ko je plačal v kavarni ga je vprašala:

»Ali greš še v Carlton?«

»Ne!« ji je odgovoril kratko.

»Ali se pelješ v svoj hotel?«

»Da.«

»Potem pa lahko noč!«

»Lahko noč!«

»Jutri pa mi boš vse številke povedal?«

»Prav gotovo! Samo spomni se dane obljube.«

»Jaz ne bom pozabil.«

Nato sta se ločila.

Kuščarica je šla proti hotelu Carlton.

Na kar ji prideta nasproti dva gospoda in eden izmed njiju jo prime za roko.

»Kaj hočete?« vpraša Kuščarica, ki ni poznala nobenega strahu.

»V imenu postave greste z nama!«

»Jaz? Ne delajte se norca! Poiščite si drugo, ki vama bo verjela!«

Eden izmed onih dveh pa ji je pokazal legitimacijo detektiva.

»In zakaj?« vpraša ona.

»Sumljivi ste sodelovanja umora Gisberta pl. Markraf.«

Nato poizkuša uiti in zavpije:

»Pustita me! Jaz ga nisem umorila.«

Tóda vse njeno vpitje je bilo brezuspešno.

Ko se je pripeljal Marquis pred hotel Contineental je plačal izvoščeka. Nato je zagledal tri osebe, med njimi je spoznal Francois Renard.

Počasnih korakov je šel po stopnjicah navzgor, ko je prišel na koridor, je začul, da stopajo trije možki za njim. Nemoten je šel proti svoji sobi.

Franzois je vstopil s svojima tovarišema v hotel.

Vprašal je slugo, kje stanuje Marqui de Reys?

»Ravno sedaj je prišel domov,« mu je odgovoril sluga. »Številki 37 in 38.«

Renard je šel naprej in onadva sta stopala za njim.

Prišla sta v drugo nadstropje.

Ravno na oglu je prišel neznancema naproti, toliko da ni glasno zakričal.

To je bil detektiv Julius Bartman, ki ga je po celem Monte Carlu iskal, sedaj pa ga nenadoma našel.

To je bil zanj dober dan.

Imel je dovoljenje Marquija vkleniti in istočasno je našel Bartmana.

Oprostili so se drug drugemu. Renard je šel s svojimi po koridoru, Bartman pa po stopnicah navzdol.

Pri slugi je ostal in mu rekel:

»Jaz danes ne morem spati, kje bi se danes še lahko zabaval?«

»Morda v Carltonu?«

»Tako! Torej grem tja!«

Nato zapusti Julius Bartman hotel.

Soba 37 — 38.

Renard je bil na cilju; toda kolikorkrat je potrkal vedno zamanj.

Poizkusil je odpreti; vrata niso bila zaklenjena. Toda tudi v sobi ni bilo nikogar.

Nato je postal Renard nestrpen in iskal je po vsem hotelu.

Toda Marquis de Reys se ni našel nikjer. Kmalu je zapustil hotel. Vendar je imel up, kajti v hotelu je videl detektiva Bartmana. To ga je oškodovalo za to, ker mu je Marquis de Reys ušel.

Enajsto poglavje.

Komisar Alberto Gastaldi je ležal mirno v postelji. Poleg njegove postelje je bil napravljen telefon, toda prav močno je moralo zvoniti, da se je ta prebudil. Naenkrat je pozvonilo. Zaspan se je ozrl naokrog potem se je šele spomnil, da je zvonilo pri telefonu. »Kaj hoče kdo od mene?« Počasi je prijel slušalo nastavil na uho, ter vprašal:

»Kdo tam?«

Sprva ni ničesar razumel; potem pa je čul razločno:

»Tu Ellen Wood.«

»Vi ste? Zakaj me budite v najboljšem spanju? Človek ima rad mir, kadar je pri počitku.«

»Ni mogoče drugače! Tiči se namreč važnih reči.«

»Česa pa?«

»Kuščarica in Marquis de Reys sta zopet v kavarni de Paris; čul sem razločno, da ta dva jutri Monte Carlo zapustita.

- »Ali veste to gotovo?«
- »Da! Jaz sem sama prisluškovala.«
- »Ali res? Toda kaj hočete storiti pri tem?«
- »Še nocoj morata biti obadva ujeta!«
- »Res je! Tako je! Še nocoj ju moramo imeti.«
- »Jaz vas pričakujem na glavni postaji.«
- »Pridem takoj!«

V naglici se je oblekel komisar, pri tem ni smel zamuditi niti minuto. Če se mislita onadva res ta dan odpeljati, potem moramo hiteti.

V par minutah je zapustil svoje stanovanje, kmalu je prišel na glavno postajo, kjer ga je pričakovala Ellen Wood. Tu mu je ponovila še enkrat vse, kar mu je že prej povedala po telefonu. »Kako naj izpeljam to delo?« vpraša slednjič on.

»Pošljite dva v kavarno dé Paris, ta dva naj skrbno zasledujeta Kuščarico. Pred hotelom Continental pa postavite tri ljudi, ki naj Marquisa takoj vzemo seboj.« Prav tako je komisar Gastaldi tudi izvršil.

Ellen Wood je zapustila policijo, medtem ko je komisar čakal na izvršitev svojih naklepov.

Sedaj ni mogel več dvomiti, da bi pred Julijem Bartmanom prišel do cilja. Ellen Wood pa je bila zanesljiva. Gotovo je našla prave naklepe.

Tedaj je prišlo že prvo poročilo.

- »Ali se je vse dobro izšlo?«
- »Vse,« je bil kratek odgovor.
- »Nekaj časa smo jo zasledovali potem ujeli, nato

pa je glasno zakričala, ko smo ji povedali vzrok.«

»Da je koga umorila nam ni hotela priznati.«

»Torej ni priznala?«

»Ne!«

»Tega tudi nismo pričakovali, saj nihče ne prizna svoje krivde.«

Pričakoval je še naročila iz hotela Continental, če bi se tudi vse posrečilo, potem bi bil lahko zadovoljen.

Toda Renard je izostal dalj časa nego je Gastaldi pričakoval. Če bi se vse srečno izšlo potem bi že lahko prišel. Minulo je še kake pol ure predno je oni prišel na glavno postajo.

»Jaz sem že mislil, da ste imeli smolo:«

S temi besedami je sprejel komisar Renarda.

Renard si je znal pomagati iz zadrege:

»Bilo je napačno povelje.«

»Zakaj? Jaz vem zakaj sem to storil.«

»Na tem nisem dvomil. Toda Marquis de Reys ni bilo v vsem hotelu najti.«

»Nemogoče! Potem se še ni vrnil tja.«

»Da! Mi smo ga videli ko je vstopil v hotel,« je rekel Renard.

»Potem ste ga vendar takoj prijeli,« zavpije Gastaldi.«

»To smo tudi hoteli. Preiskali smo v njegovi sobi, kakor tudi vse omare toda zastonj. Iskali smo ga po vsem hotelu. Marquis de Reys je ušel kakor bi ga veter odnesel.«

»Potem se je gotovo skrnil v kako drugo sobo.«

»Ne! Preiskali smo vse, toda njega ni bilo nikjer.«

»Toda vendar ste kaj našli?«

»Marquisa ne, ampak detektiva Bartmana. Sedaj vem, da biva v hotelu Continental.«

»Bartman v hotelu Continental! Videli boste, da, ga je ta že ugrabil.«

* * *

Temna cesta je držala v Monaco. Ponoči ni bilo tu nikogar, kakor, da bi vse izmrlo. Tiho je bilo kakor v grobu, nihče ni zašel semkaj.

In ravno sem je prišla Ellen Wood, ko je zapustila komisarja na glavni postaji. Važna stvar jo je morala pripeljati semkaj.

Pričakovala je nekoga.

Toda on še vedno ni hotel priti.

Sovražila je čakanje, zato je nervozno vdarila za nogo ob tla; ta udarec, če se ji izpolni — mora se ji izpolniti — potem nima tukaj ničesar več iskati. Potem gre lahko daleč v svet, kamor se ji zljubi.

Toda še vedno je morala čakati!

Vendar!

Prišel je! Spoznala ga je že po stopinjah.

Tiho jo je vprašal:

»Zakaj si mi zopet naročila naj pridem?«

»Ali nama preti nevarnost?«

»Nikdar še nisva bila tako brez skrbi, kakor sedaj.«

»Toda povej mi kaj hočeš?«

»Ali si ti prost to noč?«

»Da!«

»Te ne bo nihče pogrešal?«

»Ne.«

»Ali te ni nikdo videl, ko si odšel?«

»Ne! Ali čemu mi staviš ta vprašanja?«

Objela ga je s svojima rokama tako, da je čutil kako močno ji utripa srce. Ob enem pa mu je govorila tako zapeljivo, kakor kača v raji Evi:

»Jutri greva lahko proč. Danes še! Potem naju ne loči nihče več. Hočeva tja, kjer nas nihče ne pozna. Tam lahko živiva v najini ljubezni popolnoma nemotena.«

»Potem pojdiva!«

»Ona mu je mirno prikimala.«

»Ja, danes te hočem takoj poljubiti, kakor še nikdar preje. Samo tebi hočem služiti. Toda — — —.«

Nato umolkne.

»Kaj naju še zadržuje?«

»Ali hočeš vse storiti, kar ti velim?«

«Vse!«

»Ali veš kaj ti dam za to?« Ali ti je moja ljubezen vredna vsega?«

»Vsega!«

»Potem tudi od najtežavnejšega dela ne bodeš odstopil.«

»Ne!«

»Daj, da te poljubim!«

Njena ustua so obvisela na njegovih.

»Če te slišim tako govoriti, potem vem, da naju nič ne more ločiti; potem lahko ubeživa tja, kjer nas nihče ne pozna. Tam naju ne bo nihče iskal. Toda —«

»Povej mi kaj naj storim! Zahtevaj od mene, kar hočeš! Jaz sem ga ubil samo zavoljo tebe. Zapadel sem hudiču. Naj bo! Samo tebe naj mi nihče ne ugrabi.«

»Več kot pol milijona je nama v tej noči zaslužiti. Jaz sem že vse pripravila. Načrt je do pičice ves izračunan. Vsak korak je preudarjen. Več kot pol milijona! To ti je plača! Ali se upaš?«

»Da! Za té vse! Kaj meni denar?

»Ali jaz ga moram imeti!«

»Ti ga lahko imaš!«

»Tu se nama ni bati nesreče! Prav nobene! Samo nekaj nama je lahko v škodo in to je Marquis de Reys, tako se imenuje Julij Bartman, tako mu je tudi ime v resnici. Jaz sem pregledala njegovo krinko. Toda za to noč sem ga storila popolnoma neškodljivega. Marquis da Reys je zaradi obdolžitve umora Gisberta od komisarja Gastaldi ujet. Predno se pokaže resnica je najino že rešeno. Jaz pa moram nazaj h komisarju. Tebe ne pozna nihče, tudi najmanjši sum ni padel na te. Tebi se mora posrečiti!«

»Kaj se stori?«

Ellen Wood mu je podala z jednako sladkimi besedami temne načrte.

Dvanajsto poglavje.

Okoli pete ure zjutraj, ko je pridrdral prvi ekspresni vlak iz Mentone na kolodvor, vstavil se je pred hotelom »de Russie« avtomobil. Iz njega je skočil gospod z dolgo sivo brado, z velikim usnjatim kovčekom.

Hotelski sluga je nesel kovček v hotelsko vežo, dočim je plačal tujec šoferja.

Sledil je potem hotelskemu slugi.

»Eleanov Menčikov. Zame se je že naročila soba.«

»Da, gospod,« je odgovoril. Soba številka šestnajst!«

»Hvala lepa! Nesite moj kovček v sobo!«

Hotelski sluga je stopal po stopnjicah naprej, Eleanov Menčikov za njim. Reče mu:

»Soba je torej mirna!«

»Da! Kakor zapovedujete!«

»Dobro, katere sosede imam?«

»To je zadnja soba v koridoru; meji samo na eno. V tej stanuje mladi nemški zakonski par, ki se nahaja na ženitovanskem potovanju.«

»Upam, da ne delata preveč šuma. Imeti hočem mir! Mir!«

Hotelski sluga je otvoril vrata nakazane sobe.

»Hvala lepa! Sem zadovoljen! Ali sedaj hočem spati, kajti tako dolgo potovanje utruja grozno. Ne me zbuditi pred enajsto uro zjutraj.«

»Kakor zapovedujete!«

Hotelski sluga se je hotel odstraniti; Menčikov ga je pozval še enkrat:

»Upam, da po hodniku ni nikakega šuma.«

»O, ta misel naj Vas nikakor ne vznemirja. Sobarice pridejo samo, če se jih pokliče. Končno se pa tudi ne čujejo koraki po mehki preprogi.«

»Dobro.«

Eleanov Menčikov je bil sam; videti je bilo, da ni preveč utrujen, kakor je bil rekel, kajti ni se opravljal k počitku. Odložil je samo svoj dolgi plašč. Njegovo telo je odevala tesna obleka, katera bi bila za vsakdanje življenje zelo nepraktična. Bila je iz finega, gladkega usnja in se svetila, kakor da bi bila prepohana in namazana z oljem ali kako drugo oljnato tekočino.

Sedaj je stopil tujec k steni tikajoče se sobe in jel prisluškovati, pritiskajoč glavo tesno k zidu.

Ko je tako prisluškoval, je zadovoljno prikimal z glavo.

Izpraznil je potem žepe svojega površnika in deval je čudna orodja vsakega posebej na mizo.

Na neki žici je imel cel šop vitrihov s kratkimi in daljšimi bradami. Odvezal je potem dolgo gumijasto cev, katero je imel pritrjeno okoli pasu.

Namočil je svoj robec v neko tekočino, in jel se je razširjati po sobi rezek, omamljiv duh.

Sezul si je črevlje in stopil v tej čudni opravi na hodnik. Vrata odpirajoč je premotril z ostrim očesom koridor. Nikogar ni bilo videti, ne slišati. Smuknil je brez šuma kakor kača k vratom sobe nemške zakon-

ske dvojice. Pripognil se je h ključavnici in gledal skozi luknjico v izbo.

Mirno in tiho.

Vtaknil je v ključavnico primeren vitrih, ki ga je z neslišnim rožljanjem hitro našel.

Mirno — čisto mirno — — —

Ključ se je zavrtel.

Odrplo se je. Izmaknil je vitrih iz ključavnice, odstranil ga od drugih, pritisnil nalahko na kljuko, čisto lahko.

Počasi so se odpirala vrata.

V sobi je bilo še precej temno, kajti zavese na oknih so bile še vedno zastrte.

Oprezno se je zmuzal skozi ozko odprtino v sobo in zaprl brez šuma vrata za seboj.

Nestrpno je krožil svoje oči in iskal nečesa. Razločno je čul mirne dihljaje spavajočih. Kmalu se je razgledal in videl v poltemi dve postelji, ena poleg druge. Na belih blazinah je razločeval dvoje glav. Nepremično! Tiho! —

V eni roki je držal vlomilec morilno orodje, v drugi robec, namočen z kloroforom. Tako je švignil k posteljema.

Brez najmanjšaga šuma.

Že je stal pri spečih, že je stegnil roko z robcem, da bi ju omamil.

V tem trenutku je odprl spalec oči.

Roka z morilnim orodjem zamahne.

Na!

Nekaj je zahreščalo. Skok za njim.

Njegovo uho, ki je slišalo na vse strani, je čulo glas. Bliskoma kot jegulja, ki se hoče s svojo spolzko kožo izviti ribiču iz rok, je skočil v stran. Videl je potem kako je iztegnil tujec roko po njem.

Izdajstvo!

Prepozno! Udarec s pestjo je zadel vlomilca. Zgrudil se je na tla, pa ga je še vseeno izkušal z udarcem svojega morilnega bokserja uničiti. Zadel ga je malo po rami.

Istočasno je skočil navidezno speči na pomoč, in predno se je Menčikov zavedel, je ležal na tleh, vkle-njen v jeklene okove.

Iz trenutne omotice se je zbudil in s strahom pogledal okoli sebe.

Začul je glas prvega:

»Tako hudo tudi ni bilo. Bo prišel že k sebi. Dobro sem udaril in dobro zadel, kajti ta dečko se je odel v kožo, katero je nemogoče prijeti.«

Drugi je rekel na to:

»Jaz se vam ne morem zahvaljevati. Sprva nisem hotel verjeti, kdo bi se upal storiti kaj takega. Ali vi ste imeli prav.«

Tudi ženski glas je bilo čuti:

»Tako sem se bala. Skoro bi bila zavpila. To je grozno.«

»Moralo se je zgoditi, milostljiva!« se je čul prvi

glas: »Videli ste, kako je nevarno na teh vročih tleh.«

Govornik ni bil nihče drug, kot Julij Bartman; nemška zakonska dvojica sta bila Hubert in Margareta Harlander.

»Kako ste mogli vse to že naprej določiti?«

»To je dolga povest! Nisem hotel varovati le vas, ne, še nekaj drugega je moralo tukaj najti plačilo. Iskal sem morilca Giesberta in ta leži pred nami.«

Vsi so pogledali na obraz zvezanega; ta pa je tiščal oči in nobenega glasu ni bilo čuti iz njegovih ust.

»Težko je bilo najti pravo sled. Toda posrečilo se je najtežavnejše, ker mi je pomagal neprecenljivi, najboljši pomočnik detektiva, slučaj. Najprej sem se pustil zapeljati in se voditi na napačno sled. Kuščarico, bivšo prijateljico umorjenega, sem sumil najprej. Prepričal sem se, da je bilo drugače, ko mi je sama prostovoljno to izjavila. In tako me je dovedel slučaj na novo sled. Cherchez la femme! (Iščite žensko) pravi Francoz! In našel sem žensko, ki je domnevala v meni sovražnika, ki me je opazovala in obkroževala kakor orel svoj plen. Ta ženska je bila orodje policijskega komisarja Gastaldija. Dočim se je navidezno nahajala v njegovi službi, je zamogla prosto dati duška svojim hudobnim nagnjenjem. Tudi ta ženska je bila služabnica zlatega teleta. Nenasitljivo je zahtevala vedno več in več. Da bi to dosegla, je zlorabljala tega, kot brezvoljno orodje, ki ji je bil v slepi ljubezni vdan.«

Zvezani je le gledal detektiva z odprtimi očmi.

»Če bi bila ta ženska dosegla cilj, bi tega potisnila seveda v stran, kakor prej že marsikaterega, kajti tej ženski je zlato edini Bog. Zlato in vedno zlato. Zato je pustila oropati pl. Markrafa od tega človeka — Sploh pa, saj sem bil priča vašega dobička.«

»Ali midva vas nisva videla!« sta rekla poročenca skoro istočasno.

»Ampak bil pa je znani Marquis de Reys v vaši bližini.«

»Oni, ki je šel z bivšo prijateljico umorjenega in ki ji je donesel toliki dobiček?«

»Da!«

»Tega sva gotovo videla.«

»Potem ste mene tudi videli!« Kajti, če se ne motim, je bil detektiv Bartman vedno tam, kjer je bil Marquis de Reys.«

»Tako ste morali biti vi sami?«

»Ne verjamem.«

»Oči od —« s pogledom na jetnika je dejal: »Tukaj se imenuje Ellen Wood, mogoče ima celo vrsto imen, — tej ženski smo izdali, da se je zbudilo v njej poželenje po vašem dobičku. Kako so jo pekle njene oči, ko je videla spravljati vaš dobiček. Ko sem moral potem zaznati, da so hoteli zapreti Marquis de Reysa, in to po njenem prizadevanju, sem takoj izprevidel, da se je pripravila za novo hudodelstvo v tej noči. Kje

in pri kom, o tem nisem potem dvomil. In nisem se zmotil.«

»Gotovo ne!« je pritrdil Hubert Harlander. »Ali nikakor se ne morem umiriti, kajti vse se je vršilo tako hitro. Dozdevalo se mi je, da tu mineva čas hitreje, kakor da bi bilo tu vse drugače, kot drugod.«

»Mogoče!«

»In zločinec? Kaj bomo storili z njim?«

»Poklicali bomo policijo, ali boljše, naročimo voz in ga peljimo na policijsko postajo. Komisarja Gastaldija bo to gotovo zelo iznenadilo, mogoče tudi Ellen Wood, če že ni zbežala.«

»Kdo pa je ta zločinec?«

»Ne vem.«

»Njegovega obraza še nisem nikdar videl.«

»Ta obraz? To je pač mogoče! Bojim se, da je umeten.«

Pri teh besedah se sklene k ujetniku ter mu iztrga umetno brado in lasuljo. To je takoj izpremenilo obraz.

Bartman je pritrdil:

»Sedaj postaja marsikaj razumneje. Torej zopet sva skupaj! Nato sam pač nisem mislil, ta razrešitev me zelo iznenadja. Morilec je višji natakar hotela »de Paris«. Ime je postranska stvar, ne dvomim, da bi bil kdo drugi.«

Trinajsto poglavje.

Komisar Albert Gastaldi je bil kakor uničen. Njegov sovražnik ga je premagal, katerega je nameraval sam premagati. Podlegel je in moral je biti vseeno prijazen. v uspehu detektiva Bartmana ni mogel dvomiti, kajti dokazi detektiva so bili neovrgljivi.

Bartman je vjel zločinca pri novem hudodelstvu in ga je pripeljal pred komisarja, kakor ga je zgrabil. Obleka in vse priprave za vlome so dosti pričale o zločinu. Pri preiskavi se je dognalo, da je bil ta zločinec višji natakar hotela »de Paris« in med raznimi predmeti, ki jih je imel pri sebi, se je našla usnjata popisnica umorjenega Gisberta pl. Markrafa, v kateri je navadno nosil denar.

Ne, Albert Gastaldi nikakor ni mogel dvomiti o popolnem uspehu detektiva Bartmana.

Najbolj je težilo Gastaldija podrobno poročilo Bartmanovo, posebno pa pripovedovanje o posrečeni preoblačitvi kot Marquis de Reys.

»Kako pa hočete pokazati krivdo Ellen Wood-ovo?« je vprašal Gastaldi obupno. »Pritrdim, da se vam je posrečilo prijeti zločinca, da pa igra Ellen Wood v tej zadevi kakšno vlogo, da je vse to ona sama vodila, tega nikakor ne morem verjeti.«

Bartman je odgovoril z nasmehom:

»Ne vem, kaj se je dogodilo to noč. Ali to zamem trditi, Ellen Wood sama je k temu silila, da se mora še to noč zapreti Marquis de Reys. Tega se

je bala! In ko je to zahtevala, je bil veliki dobiček Harlanderjev že znan. Ona je torej prigovarjala po polnoči k aretaciji.«

Gastaldi je pogledal nekoliko začudeno na Bartmana:

»To se popolnoma vjema! Ampak če ona to zanikava?«

»Ali boste zaslišali zločinca?«

»Da!«

»Dobro! Stal bo Ellen Wood nasproti, da si bosta gledala v obraz. Eden se bo gotovo izdal! Dovolite meni zaslišanje!«

Dva policijska stražnika sta pripeljala še vedno zvezanega vlomilca.

Odkar so ga prijeli ni črhnil še nobene besede. Na vsako obdolžitev je trdovratno molčal.

Bil je izgubljen! Ničesar ni bilo več mogoče popraviti. Hotel je ostati vsaj stanoviten:

»Še vedno načete dati nobenih podatkov?«

Nikakega odgovora.

»Imenujte vsaj svoje ima! Enkrat nam bo že znan!«

Molk.

»Ali poznate Ellen Wood?«

Prvič je zločinec odgovoril:«

»Ne mučite me! Na nobeno vprašanje ne bom odgovoril. Naredite z menoj, kar hočete! Ali odgovoril ne bom.«

»Vaše ime?« je vprašal Bartman mirno dalje kakor da ne bi čul nikake besede tega strastnega izbruha njegovih čuvstev.

»Peter, Anton, Ivan, Jakob, kakor hočete. Jaz nimam nobenega imena in tisoč.«

»Vsekakor se zelo motite če mislite, da ne bomo izvedeli resničnosti vaše osebe.«

Sedaj se je oglasil komisar Gastaldi, ki je doslej stal pri oknu:

»Ona pride! Recite mi, kaj hočem storiti, kaj hočem reči!«

»Ničesar! Prepustite mi vso odgovornost!«

Nista se mogla še zmeniti, kajti vrata so se že odprla. Bartman se je postavil tako pred zločincem, da ga ni bilo moči takoj opaziti.

Ellen Wood je vstopila.

Njen prvi pogled je zadel Julij Bartmana. V prvem hipu se je zelo prestrašila, hitro se je zdrznila. Kmalu je bilo zopet moči brati z njenega obraza ono brezskrbno smehljanje, koketno smehljanje, ki se je igralo vedno na njenem obličju.

Ne oziraje se na Bartmana, se je obrnila tako na komisarja:

»Prišla sem povprašat, če ni mogoče zame kako novo opravilo.«

»Jaz — jaz —« Komisar je pokazal odkrito, da je v zadregi. Ellen Wood je takoj izprevidela, da se, je zgodilo nekaj posebnega, da je mogoče izgubljena.

Hitro se ojunači; njeno vedenje ni dalo povoda nikaki sumnji.

»Namesto gospoda komisarja sem jaz prevzel vsa posla!« je podpiral tega detektiv. »V bodoče se imate le z menoj pogovarjati.«

»Z vami?« Ellen Wood ga je pogledala, kakor da ga ne bi nikdar poznala. »S kom imam čast?«

»Marquis de Reys.«

»Pardon! Gospod Marquis je imel vendar dolgo, sivo brado.«

»Kajpak, draga gospodična! Gospod Marquis si je pustil odvzeti brado in se imenuje sedaj Julij Bartman. Tega vi ne morete vedeti.«

»Ne! Ali če je gospod komisar Gastaldi odložil svojo službo, tako ne bi rada dalje delovala za tajno policijo. Priporočam se torej!«

»Oprostite! Ostanite! Imamo rešiti tako težko nalogo, katero nam zamorete le vi razjasniti. Dognati hočemo istovetnost nekega neznanca. Ali poznate tega gospoda?«

Bartman je stopil v stran.

V tem trenutku sta se srečala pogleda gospodične Ellen Wood in jetnika. Počila sta pogleda. Ostra pogleda sta izkušala prodreti vsak v dušo drugega.

Obraz gospodične Ellen Wood je postal za eno nijanco bledejši. Njen glas pa se je še ojačil:

»Ne! Nimam dati nikakega potrdila. Tega moža nisem še nikdar videla.«

»To bi bila zmota! Vi ste vendar stanovali v hotelu »de Paris!« Tam pa je bil ta gospod nadnatakar.«

»Mogoče! Tega sem vedno površno pogledala.«

»Ta mož tukaj pa trdi, da ga je pripravila neka ženska za ubojstvo.«

Kar zakriči jetnik glasno:

»To ni res. Ničesar nisem rekel. Popolnoma nič!«

»Jaz ne vem, česa zahtevate od mene.«

Ellen Wood ni izgubila niti za trenotek samozavesti. Dasiravno ni bilo mogoče dvomiti o celotnem vtisku tega zaslišanja, vendar je vztrajala v svojih trditvah, ni se hotela izdati. Njena močna volja ji je priskočila na pomoč.

In ko je vprla svoj pogled kakor magnetično na uklenjenega jetnika, bilo je videti, da tudi ta postaja mirnejši.

Ali Bartman še ni zaigral svoje zadnje karte.

»Vi ste povzročili to noč aretacijo gospoda Marquis de Reys. Zakaj?«

»Smatrala sem ga krivega uboja gospoda pl. Markrafa.«

»Kakor da bi bil utekel.«

»Tudi jaz sem mislila na to. Mogoče sem bila od mojega policijskega stražnika slabo poučena.«

Bartman se je smehljaj.

Bila je trdovratna kakor kača. Niti za centimeter

ni odjenjala. Tako trdno je mislil, da jo že ima v mreži, pa vedno se je srečno izmuznila.

Zamišljen je postal. Preudarjal je in mislil.

Če — če on — —

Zdajci je mogel najti.

»Vedel sem, da bo prišlo do tega. Ellen Wood, vi ste bili edini, ki ste spoznali v Marquis de Reys detektiva Bartmana, ali vi ste tega podcenili. Če začne Bartman resno, je gotov uspeh. Zato bom preiskal vašo sobo, kar mi pa nikakor ne morete zabraniti.«

Bartman je pazno motril obrazne poteze gospodične Ellen Wood, da bi zamogel razbrati iz njih vsako izpremembo.

Ostala je popolnoma mirna.

»To se lahko zgodi! Ne bojim se nobene kontrole.«

Bartman se je smehljaj vedno.

»Ne vaše hotelsko stanovanje! Ne, drugo! Sedaj me boste že razumeli! Ono drugo stanovanje!

Ellen Wood se je prestrašila. Torej je Bartman le pravo uganil. Bil je to strel v grmovje; ali zajec je čepel pod njim.

Ravno tako se je prestrašil zvezani jetnik.

»Sedaj vedite, Bartman dela vedno preudarno. Mogoče sem bil že sam v — —« Tu je obmolknil detektiv. Segel je v žep in potegnil iz svoje suknje črno, usnjato mapo. Z zategnjenim glasom je nadaljeval:

»Navado imam temeljno obračunati. Ni res?«

»Ne vem, o čem govorite!«

Njen glas je zvenel malo nemirnejše. Vedno pa je še obdržala svoj kljubovalni nastop.

Bartman je igral svojo riskirano igro. V resnici ni vedel ničesar! On ni vedel o nikakem drugem stanovanju, ničesar, kje leži. Ničesar ni našel, poznal je le značaj te ženske, in tako je poizkusil svojo igro.

»Kar sem ondi našel, vzbuja sum, da ta tukaj —« pokazal je na jetnika, »ni smel vedeti o drugem stanovanju. Kajti kar sem našel tam, gotovo ni bilo določeno zanj.«

Čisto počasi je govoril Bartman, besedo za besedo in pri tem je gledal, kakšen učinek je napravila vsaka na njiju.

Ellen Wood je izgubila svojo sigurnost. Jetnik je prisluškoval z naprej sklenjenim telesom.

»Jaz ne vem ničesar o drugem stanovanju.«

Bartman je storil, kakor da ni ničesar slišal. Odprl je svojo usnjato mapo in jel listati v njej.

Ostro je uprl svoj pogled v Ellen Wood:

»Tla Monte Carla so vam začela postajati pregorka.«

Boječe je izkušala brati na njegovi neprodorni fiziognomiji.

»Ali sam!«

Beseda je zadela. Njeno oko je blodilo k jetniku.

»Sam, brez tega, ki bi moral denar — Vozni listek —«

»Ali je mogoče? Torej me je hotela ogoljufati Torej sem ji bil le igrača, katero vržemo od sebe, če se je naveličamo?!«

Ta divji vzklik, ki je že vse izdal, je storil Bartmanu, kakor da ga je preslišal.

Kakor zadeta od strele, je stopila Ellen Wood par korakov navzad. In Bartman je govoril dalje:

»In pisma! Na primer ta tukaj!«

Potegnil je skupaj zloženo pismo iz mape.

»Tukaj! Mislim, da ne boste oporekali, če preberem to pismo glasno.«

»Berite! Berite! Hočem ga slišati!«

Pa ni bila to Ellen Wood, ki je to zaklicala, bil je to jetnik.

Ellen Wood je bila bledejša, kakor zid. Zamrmrala je komaj slišno:

»Ne brati!«

»Potvora! Torej me je ogoljufala! Za vse prevarila!«

Zdajci plane jetnik kakor razjarjen tiger na gospodično Ellen Wood.

»Obdržite ga!« zakliče Bartman.

Sam je izkušal pomagati.

Zastonj.

Dvignil je roke, močno vkovane v jeklene vezi, in je z vso silo mahal z njimi po glavi gospodične Ellen Wood.

Ellen Wood se je zgrudila kakor cvetka, zadeta od neusmiljene kose morilke.

S silo so odtegnili zdivjanega jetnika. Pustil je, da se zgodi z njim, kar so hoteli. Zavpil je še samo s hreščočim glasom.

»Le tega sem se bal. To me je mučilo noč in dan. Prisegel sem ji smrt! Z menoj naj se torej zgodi, kar hoče!«

Odpeljali so ga iz sobe.

Julij Bartman se je sklonil k Ellen Wood in je preiskal samo na glavi.

Komisar Gastaldi je stal tik njega in ga je vprašal:

»Ali je nevarno?«

»Mrtva!«

»Mrtva?«

Bartman je prikimal.

»Torej je držal svojo prisego?«

«Kje ste vi vse to izvedeli?»

Bartman je pogledal kvišku:

»Jaz nisem vedel nič več in nič manj kakor Vi.

Ali bila je vsaka beseda resnica.«

Konec.

Zopet so sedeli trije na terasi hotela »de Paris«: Renée Olivier, baron pl. Markraf in Julij Bartman.

Nekaj oblakov je bilo videti na solnčnem svodu in so zdajpazdaj zakrili zlato oblo.

»Ali vam nisem že vnaprej prorokoval? Rekel

sem da pride, če ga bomo najmanj pričakovali. Njegov prihod bo obenem prinesel rešitev. In to je tudi prinesel. Največja krivda je bila pač na strani te demon-ske ženske. Dobila je plačilo od onega, katerega je izkušala uničiti. Molila in častila je zlato! Temu zlatemu teletu je žrtvovala moža. Kaj neki se bo z njim zgodilo?»

»Gotovo ga bodo obsodili na smrt,« je pripomnil Olivier.

Bartman pa se je oglasil:

»Do tega ne bo prišlo. Komisar Gastaldi mi je danes sporočil, da jetnik noče okusiti nobene hrane. Umrli bo gladu; samomora ne more izvršiti, ker ga stražijo noč in dan. Njegovo telo je že tako oslabelo, da ga v treh ali v štirih dneh ne bo več med živimi.«

»Kdo pa je ta jetnik?«

»Tega še do sedaj ne vemo. Ime, s katerim so ga klicali kot nadnatakarja v hotelu »de Paris,« je bilo izmišljeno. Njegovega pravega imena nismo mogli do-gnati.«

»On sam ni izpregovoril nobene besede, odkar je usmrtil Ellen Wood.«

»Bil je torej gotovo zelo čuden človek.«

»Bartman je samo prikimal,

Po daljšem molčanju je dejal baron Markraf:

»Ta kraj me ne more več vezati. Čim prej se odstranim s tega nevarnega kraja, tem bolje bo zame.«

»Ali lahko skupno potujemo? je pristavil Olivier.

»To rad verjamem.«

Mimo terase je drdral eleganten voz; v njem sta sedela Hubert in Margereta Harlander. Zadnji dnevi so grozno izpremenili zakonsko dvojico. Zdrava, rdečkasta barva je izginila z njunega obličja. Njune oči so zabile čudno barvo, kakor jo imajo navadno strastni igralci kart.«

Obadva sta spoznala Bartmana in ga pozdravila. Zahvalujoč se, je rekel z mehkim glasom:

»Škoda! Tako lep par in ni ju več moči rešiti. Peljeta se k žrtveniku zlatega teleta in — — — se mogoče žrtvujeta sama bebe.«

* * *

Ekspresni vlak proti Genovi je stal pripravljen za za odhod.

Solnce je vzhajalo.

Glušček žvižg.

V kupeju prvega razreda so sedeli trije gospodje.

Vsak je bil zatopljen v svoje misli.

Ropotaje je oddrdral vlak.

Baron pl. Markrat je pogledal skozi okno železniškega voza:

»Tu se še dobro vidijo stolpi kazine. Odvzeli so mi ženo in moje edino dete. Ali ni to kakor pogled na smehljajoči se zlati raj! Lep je! Škoda, da sta raj in peklo tako tesno združena.«

Istočasno se je Oliyier kakor zbudil iz težkih sanj. Tudi njegov pogled je romal nazaj, kjer so se nad ze-

lenimi palmami svetlikali beli stolpi in stolpiči :

»Kdo zamore izpremeniti? Morilec se je spokoril. Nesrečnež je to noč preminul, — umrl vsled lakote. Njegove ustnice niso niti v zadnjem trenutku ničesar izdale. Tako ga bodo pokopali, na kakem kraju zagrebli. Zakaj pa je moral umreti? Ellen Wood! Ali ni bila ta najbolj vneta svečenica malika? Ta ga je vabila in zapeljala. Njegov zločin je moral biti velik, ali čisto gotovo je bil njena žrtev.«

Julij Bartman je sedel s stisnjenimi ustnicami; razločno je bilo poznati, da ga nekaj muči, da mu nekaj teži srce, kar bi rad povedal, česar pa ni hotelo nikakor iti čez njegove ustnice.

Odvalil se mu je kamen s srca, ko je izpregovoril naslednje besede:

»Gotovo poznate strmo pečino, ki tvori prepad pri Condamine, v katerem stoji tudi kapelica. Zgoraj nad njo je hotel »de l' Europa.«

»Da!«

»Šel sem še enkrat pogledat to kapelico. Ni primernejšega kraja za to hišico božjo.«

»H kapelici gredoč, sem videl velike gruče ljudi. Stopil sem bliže in vprašal, kaj se je zgodilo. Stara pesem! Samomor! Kri mi ni vzkipela, temu se človek tu privadi. Kdo je samomorilec? sem vprašal. Dva mlada človeka! Hudo sem se prestrašil. Prerinil sem se skozi gnečo. Slišal sem besede v svoji bližini: Z vrha pečine sta skočila v brezdno. Videl sem ju pred seboj.

Tudi meni se je zameril ta kraj.«

»Jaz nameravam odpotovati jutri s prvim vlakom,«
se je odločil tudi Bartman.

»V kateri smeri?«

»Proti Genovi!«

»Dobro! Potem se peljemo skupaj. Kaj se bo pa zgodilo z nemško zakonsko dvojico, kateri ste rešili življenje in premoženje?« je radovedno povpraševal stari baron.

Oko detektiva se je stemnilo:

»Bolje bi bilo, da ne bi nikdar priigrala, ali da bi takrat dobiček izgubila. Sedaj ne bosta več zapustila igralnih dvoran. Igrata in igrata! Resnica je: banka nikdar ne izgubi; ona samo posojuje in zahteva zato oderuške obresti.«

»Kaj pričakujete — — —«

«Najslabše!«

»Ali tako mlada!«

«Krempnji moloha ugrabijo v tem malikovem templju vse.«

«Kaj se bo zgodilo z živahno koketo?«

»Res, kaj?«

»To so seveda takoj izpustili. Sedaj pa išče po igralnih dvoranah vedno Marquis de Reys; ta ji je namreč obljubil številke, s katerimi bo zamogla razstreliti banko.«

»Našla ga pa še ni.«

»Ne!«

In mlada lepa človeka sta ležala na skalnatih tleh z razbitima glavama.«

Bartman je umolknil težko sopeč; tudi druga dva je ta novica hudo potrla.

»To je prokletstvo! Postala sta žrtvi zlatega teleta.«

Vlak se je skril v dolg tunel in Monte Carlo je izginil vsem izpred oči.

Angewiesener Betrag
Nakazani znesek

3 K 60 h

Name, Wohnort und Wohnung des Absenders
Ime, bivališče in stanovanje odpošiljatelja

Upravništvo
"Palček"

vrata neporabljeno življenje
brano, ker mu

ni bilo usojeno
dorasti do junaka
Velikana radi
premalenkostnega
odziva prošnji
po življenju.
"Palček"